

**Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!**

ŘÍJEN 2012

*Sola Scriptura - Jedině Písmo
Solus Christus - Jedině Kristus
Soli Deo Gloria - Jedině Bohu Sláva*

*Sola Gratia - Jedině milostí
Sola Fide - Jedině vírou*

OBSAH

Mysl Boha	1
Pět věcí o Bohu, které chci učít své děti	2
Ecclesiasticus Rex	3
Staré dobré evangelium	5
Ordo Salutis a život křesťana	7
Klaun za kazatelnou	14
Co se stalo s výkladovým kázáním	15
Proč je Bůh oslavován především výkladovým kázáním	17
Chléb z nebe	26
Ježíš a Moudrost v knize Přísloví	29
Dopis útěchy manželce	37
Byla potopa globální nebo jen lokální?	40
Výzva k duchovnímu rozlišování	41
Radostné spasení	43

MYSL BOHA

Neznámý autor napsal o Bibli: Tato kniha je myslí Boha, stavem člověka, cestou spasení, odsouzením hříšníků a radostí věřících. Její doktríny jsou svaté, její příkazy zavazující; její historie pravdivá, a její rozhodnutí neměnná.

Čti ji a nabudeš moudrosti, věř jí a ocitneš se v bezpečí, jednej podle ní a budeš svatý. Obsahuje světlo, které tě povede, stravu, jež tě posílí, a útěchu, která tě potěší. Je to mapa cestovatele, poutníkovy hůl, pilotův kompas, vojákův meč a křesťanův charakter. Zde je obnoven ráj, zde jsou otevřená nebesa, a brány pekla odhaleny. Jejím hlavním předmětem je Kristus, jejím plánem je naše dobro a Boží sláva je jejím koncem. Měla by naplnit paměť, ovládat srdce a vést lidské kroky. Čti ji pomalu, často a s modlitbou. Je zdrojem bohatství, rájem slávy a řeckou potěšení. Následuj její příkazy a budeš veden na Kalvárii, k prázdnému hrobu, ke vzkříšenému životu v Kristu; ano, do samotné slávy na věčnost.

*Překlad Martina Kramosilová
www.bible.org*

2 ZÁPAS O DUŠI

PĚT VĚCÍ O BOHU, KTERÉ CHCI UČIT SVÉ DĚTI

Joe Thorn

Na základě rozhovoru s Patem Aldridgem při zpáteční cestě z konference pro pastory jsem se rozhodl napsat sérii článků na téma „*Pět věcí o Bohu, které chci učít své děti*“. Chystám se tedy sdílet pět věcí o Bohu, které chci, aby mé děti znaly. Mé děti toho o Bohu potřebují samozřejmě vědět mnohem více. Například, že je jeden Bůh ve třech osobách, že je neměnný, a mnohé další věci, které děti také učíme, avšak k níže zmiňovaným pěti pravdám se vracíme často.

Bůh je svatý

Bůh je nanejvýš vyvýšený. Je morálně dokonalý, bez jakéhokoli nedostatku. Je větší, než si dokážeme představit, přesto nám prokázal laskavost a pověděl nám o sobě. Boží svatost je vlastnost, kterou se od nás Bůh liší. Bůh je odlišný v mnoha směrech. Vše, co je o Bohu pravdivé (jako čtyři následující pravdy, které chci učít své děti), Ho činí svatým. Protože Bůh je svatý, a my ne, potřebujeme očistění a odpuštění (Iz 6,3; 1 J 1,5–10).

Bůh je svrchovaný

Bůh je svrchovaný vládce nade vším, co jest. Je nejvyšší Král, jenž vidí vše, zná vše a činí vše ke svému potěšení. Co řekne, to učiní, a nikdo Ho nemůže zastavit ani zhatit Jeho plány. On působí, že roste tráva, prší, že ti tluče srdce a že dýcháš. Celé stvoření drží pohromadě, hýbe se a žije, protože Bůh to řekl. Je svrchovaný. Vesmír vznikl zásahem svrchovaného Boha,

a tento svrchovaný Bůh také přemáhá hříchy a smrt a zachraňuje hříšníky od jejich vin (Ž 93; Mt 10,26–33; Sk 17,24–27).

Bůh je dobrý

Nejenže je Bůh všemohoucí, On je také skutečně dobrý. Jeho zákon je dobrý a stejně tak dobré jsou i Jeho plány s Jeho lidem. I když člověk prožívá trápení a bolesti, Bůh pracuje pro dobro těch, kteří Ho milují. Neznamená to, že Bůh vždy činí to, co my si myslíme, že je dobré, ale že vše, co činí, je dobré, protože je to Jeho dílo, a On je věrný v konání toho, co zaslíbil. A jelikož je Bůh dobrý, je hoden důvěry a zaslouží si být uctíván a chválen za vše, co člověka v životě potká (Ž 89).

Bůh odpouští

Bůh je svatý, svrchovaný a dobrý a tyto vlastnosti Ho od nás skutečně značně odlišují. Na rozdíl od Boha jsme slabí a hříšní. Bůh však také odpouští. Zná nás mnohem lépe, než my známe sami sebe. Vidí všechny naše hříchy, a přesto je milostivý a odpouštějící. Jeho odpuštění je možné skrze obět' Jeho Syna, Ježíše, který vstupuje na naše místo a bere na sebe trest, který patří nám. Všem těm, kteří v Něho uvěří, je odpuštěno a jsou smířeni s Bohem (Ž 51,7-12; 1 J 1,9; Ef 1,7).

Bůh je přítomný

Boží vševědoucnost a všudypřítomnost mohou působit skutečně spíše skličujícím způsobem, jsou však útěchou pro ty,

kterým Bůh odpustil a které usmířil se sebou. Bůh, který nás zná a vidí, je také Bohem, jenž je s námi na každém kroku naší pozemské pouti. Nejenže je stále s námi, je zde, aby se o nás staral a zahrnoval nás svou milostí, abychom vytrvali. Když říkáme, že Bůh je přítomen, neznamená to jen, že Bůh nás přitahuje k sobě. I my se můžeme přibližovat k Bohu. Konec konců Bůh může být s námi

(a my s Ním), protože se k nám přiblížil, aby skrze Ježíše zachránil hříšníky (Ž 139; Ž 34,18; Žd 4,14-16).

Pokud byste chtěli zdůraznit pět věcí, které mají znát vaše děti o Bohu, které by to byly? Které jsou to ty „podstatné“?

*Přeložila Martina Kramosilová
www.joethorn.net*

ECCLESIASTICUS REX

Richard Ganz

Členové místní skupinky služebníků, k níž jsem patřil, mě požádali, abych už nechodil. Řekli, že od té doby, co se zúčastňuji, stala se ze schůzek nepřijemná setkání. Šlo mi o problémy, které oni považovali za nedůležité. Koho zajímá, jestli se v Bibli opravdu nevyskytují žádné chyby? A proč by něco takového jako evoluce versus stvoření mělo vyvolávat debaty? Rozhodně to tak nebylo, dokud nepřišel Ganz. A ten názor, že do staršovstva by měli patřit jen muži... (Myslím, že to byla poslední kapka!) V každém případě všechny sbory, které nahlížely na mé názory (jež raději označuji jako „biblické křesťanství“) jako na problematické, v počátcích vycházely z původní reformované víry. O generaci dříve by se mnou každý z nich z celého srdce souhlasil. Co se stalo s touto poslední generací? Co způsobilo, že vypadám, jak mě označil jeden můj přítel – pastor – jako dinosaur (což znamená „vyhynulý“)?

Problémem je filozofický posun v církvi, přesněji řečeno posun v církvi

k postmodernismu. Jako pastor a bývalý (zotavující se) klinický psycholog vidím tento posun velmi jasně, protože postmodernismus si vybral psychologii jako plavidlo svého nihilistického zjevení, kterému se od té doby ochotně klaní celé maso. Abychom tomu přišli na kloub, není nutné se vracet dál než ke „starým dobrým dnům“ modernismu. Problémem modernistického světa byla myšlenka, že pravdu lze objevovat jen prostřednictvím metodik racionalismu nebo empirismu. Zjevení bylo zavrženo. Objevování nám nepomohlo. Člověk se vzdálil od Boha a Jeho slova. Opodstatněné datum konce (nebo začátku konce) modernismu je rok 1914. První světová válka vyhodila tvář Evropy do povětří a člověk zjistil, že není schopen řešit tyto obrovsky složité problémy. Posledním hřebíčkem do rakve modernismu by mohl být rok 1986, kdy pochlebovačný svět přihlížel explozi amerického raketoplánu Challenger několik sekund po jeho startu. Pak jsme pronesli: „Neplatí žádná pravda, ale můžeš si

4 ZÁPAS O DUŠI

vytvořit svou vlastní pravdu (obzvláště pokud ti to udělá dobře).“

Propojení s církví přichází prostřednictvím pragmatismu, který je dítětem modernismu. Spolu s modernismem přichází to, čemu budu říkat „starý pragmatismus“, který také počítá s pravdou. Ve skutečnosti je ve Stručném oxfordském slovníku křesťanské církve (Concise Oxford Dictionary of the Christian Church) uvedeno, že pragmatismus je „systém přesvědčení založených na pravidle, že každá pravda má praktické následky a ty jsou zkouškou její pravdivosti“. Církev poměrně jednoduše vstoupila do modernistického pragmatismu, když se začala podílet na takzvaném křesťanském poradenském hnutí. Toto hnutí totiž razilo myšlenku, že církev by měla používat „cokoliv, co funguje.“ Následkem však byl smrtonosný (ale nevyhnutelný) posun, kdy církev svůj vlastní model přenesla z poradenství do teologie, takže začala učit, že „křesťanství je pravdivé, protože funguje“. Velká evangelizační výzva pozdních 60. a 70. let odhaluje tento filozofický myšlenkový postoj: „Bůh tě miluje a má s tvým životem nádherný plán,“ což znamená, že „křesťanství pomůže i tobě!“ Biblické křesťanství je přece jen méně přitažlivé (alespoň na povrchu), protože říká, že „funguje, protože je pravdivé“ a potom ještě dodává, že „je pravdivé, dokonce i tehdy, když tobě nepomáhá“.

V období postmodernismu byl starý pragmatismus nahrazen novým, chudokrevnějším pragmatismem. Jeho krédo nemá pro pravdu žádné místo: „Cokoliv ti pomáhá, pomáhá možná tady a teď, ale

nepočítej s tím, že ti to pomůže zítra, a je pravděpodobné, že včera by ti to také nepomohlo.“ V tomto systému není místo pro něco vyššího. David Wells to podává takto: „V prostředí relativismu je docela obtížné trvat na obecné životaschopnosti vlastních zjištění.“

Církev, vždy svolná k umenšující se roli zjevení (kromě zjevení subjektivního, nebiblického druhu), tančí v rytmu valčíku se svými intelektuálními a filozofickými vrahy. Výsledek lze vidět v křesťanských knihkupectvích – řady a řady knih typu „pomoz si sám“ („toto ti zaručeně pomůže“ atd.) a v některých knihkupectvích nenaleznete ani jeden teologický text. Dokonce i psychologické integrační hnutí sedmdesátých let je překonané. Zkuste v knihách současných integristů najít jakoukoliv přijatelnou teologii. Zabývají se spíše „new age“ psychologii než křesťanstvím. Stejně jako Francis Schaffer varoval před „přirozeností pohlcující milost“, zde vidíme, jak psychologie, kterou vydavatelé a křesťanská společenství milují, pohlcuje teologii. Tímto přístupem dochází k prosazování povrchního a mdlého křesťanství.

Základní problém se nikterak neliší od toho, který se projevoval za Ježíšových dnů. Dokonce se ani netýká soupeření mezi psychologiemi nebo filozofiemi. To jsou jen příznaky hlavního problému, který Ježíš nejlépe vyjádřil, když odsoudil farizeje slovy: *Bloudíte, protože neznáte Písma ani Boží moc (Mt 22,29)*. To je ten problém. Možná právě to nás přivedlo k individualismu, pragmatismu, sekularismu a materialismu postmodernismu.

Církev je lhostejná k Písmu a Boží moci. Naše semináře vyprodukovaly generaci sociálních pracovníků, ne kazatelů, a sociální kluby pastorů, ne armády bojovníků za pravdu. Shromáždění mají zájem o setkávání se a uspokojování duchovních potřeb (těch osobně definovaných). **Vzdělávání se v Božím slově a usvědčování z hříchu při kázání Božího slova tiše opustilo dějiště.** Odpovědí na zvyšující se útoky postmodernismu v církvi je armáda kazatelů oddaná jasnému výkladu

Božího slova. Otázkou není, zda budou lidé naslouchat nebo ne. Vždyť Bůh řekl Ezechieliovi:

◆ *A oni poznají, ... že uprostřed nich byl prorok. (Ez 2,5)* ■

Richard Ganz je autorem knihy Psychoblábol, DIDASKO 2012.

*Copyright © 1998 Ligonier Ministries-
-Tabletalk Magazine
www.richardganz.com/articles/
ecclesiasticus-rex.php*

STARÉ DOBRÉ EVANGELIUM

Radovan Hynek

V Novém zákoně najdeme řadu veršů, ze kterých je zřejmé, jaký význam je evangelium v Písmu připisován. Například Pán Ježíš Kristus dává pokyn:

◆ *Jděte do celého světa a kaďte evangelium všemu stvoření. (Mk 16,15)*

Je tu rovněž souvislost evangelia se spásou:

◆ *Nestydím se za evangelium: je to moc Boží ke spasení pro každého, kdo věří, předně pro Žida, ale také pro Řeka. (Ř 1,16)*

Velký důraz je ovšem kladen nejen na to, aby bylo hlášáno „nějaké“ evangelium, ale pravé evangelium. Zápas o pravé evangelium je úžasně ilustrován v listu Galatským, kde jsou ti, kdo by hlásali jiné evangelium než pravé, dokonce opakovaně prokleti. Jsou tedy pod kletbou samotného Božího slova. Proto věřím, že je důležité zabývat se tím, co je ono řekněme „**staré dobré evangelium**“, obzvláště v dnešní době rozmazaných pojmů.

Terminologické posuny mohou být i dnes velmi rychlé. Ačkoliv se ještě ne-

pokládám za kmeta, tak jsem si řady z nich za svůj život již stačil povšimnout. Jen pro ilustraci – když se za mých školních let řeklo tráva, tak se tím myslela pouze ta travička, kterou spásá kravička. Když se řeklo perník, byl míněn obvykle perník pardubický. Nikoho by tehdy nenapadlo tyto termíny spojovat s drogami. Není tedy důvod předpokládat, že by se podobný terminologický posun nemohl týkat pojmů theologických. Díky Bohu, který nám dal Bibli, však máme všechny pojmy, které potřebujeme, jasné a neměnně definované. Stačí jen najít si čas na pečlivé studium Bible, i když ani to nebývá v dnešní době snadné.

Pokud si někdo ještě pod pojmem evangelium něco představuje (neřekne s údivem něco jako: „Evan... cо“?), pak se často jedná, samozřejmě v mnoha různých obměnách, o evangelium typu: „Když budeš hodný, přijdeš do nebe, a když budeš zlobit, skončíš v pekle.“ Na

6 ZÁPAS O DUŠI

stránkách ZODu snad netřeba rozvádět, že toto skutečně není ono staré dobré evangelium. Ovšem i ve sborech, které by samy sebe označily za evangelikální, protestantské nebo dokonce reformované se dnes často setkáváme s představou (obávám se, že drtivě převažující), podle níž evangelium v podstatě spočívá v nabídnutí zvěsti o Ježíši Kristu a Jeho díle člověku. Člověk se pak zachrání tím, že se rozhodne přijmout Ježíše Krista jako svého Pána a Spasitele. Evangelium se v tomto pojetí stává pouze oznámením o tom, že Bůh člověku připravil oběti Pána Ježíše Krista podmínky ke spáse. Člověk, v tomto pojetí, v podstatě spasí sám sebe, pokud se svobodně (což bývá míněno tak, že nezávisle na ničem) rozhodne přijmout Ježíše Krista.

Samozřejmě platí, že má být hlášána zvěst o Ježíši Kristu, jak je psáno:

◆ *Je to slovo víry, které zvěstujeme. Vyznáš-li svými ústy Ježíše jako Pána a uvěříš-li ve svém srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen. Srdcem věříme k spravedlnosti a ústy vyznáváme k spasení, neboť Písmo praví: „Kdo v něho věří, nebude zahanben.“ (Ř 10,8b–11)*

Ale kdo takové zvěsti uvěří? Na tuto otázku nám dává Bible jasnou odpověď:

◆ *...ti pak, kteří byli vyvolení k věčnému životu, uvěřili. (Sk 13,48b)*

Z toho vyplývá, že rozhodnutí o spáse člověka je v Božích rukou, a nikoliv v lidských. Evangelium (v překladu radostná zpráva) je radostnou zprávou právě proto, že Bůh nejenom vytvořil podmínky ke spáse, ale také nás spasil tím, že způsobil

naší víru. Jinými slovy, Bůh rozhodl o našem rozhodnutí pro Krista. Představu, že by přijetí Ježíše Krista bylo „vyprodukováno“ člověkem Bible jednoznačně vyvrací:

◆ *Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne Otec, který mě poslal; a já ho vzkřísím v poslední den. (J 6,44)*

Jistě je biblické apelovat na lidské rozhodnutí věřit:

◆ *Věř v Pána Ježíše Krista a budeš spasen. (Sk 16,31a)*

Je však nutné mít na paměti, že naše rozhodnutí má pod kontrolou sám Bůh.

Evangelium bychom tedy mohli označit jako **dobrou zprávu, která má své konkrétní adresáty**. My lidé neznáme jejich počet ani jejich identitu. Bůh je však zná, protože je vyvolil ještě před stvořením světa:

◆ *...v něm [v Kristu] nás již před stvořením světa vyvolil, abychom byli svatí a bez poskvrny před jeho tváří. (Ef 1,4)*

Co by to bylo za dobrou zprávu, kdyby spasení záviselo byť jen z malé části na nás? To by byla naopak zpráva naprosto nejděsivější, protože i to málo bychom spolehlivě pokazili.

V dnešní době je ovšem staré dobré evangelium často označováno za kalvinismus a toto označení bývá míněno pejorativně. Skutečnost, že nakonec je to Bůh, který volí člověka, je pro mnohé obtížně stravitelná. Britský teolog Ch. Spurgeon označoval kalvinismus jako přezdívkou pro evangelium. Čtenáři ZODu se mohou vrátit ke starším článkům, kde je pět bodů kalvinismu podrobně probráno a sami si toto učení porovnat s Bibli. Celou Bibli se táhne téma naprosto lidské zkaženosti

a neschopnosti se z tohoto stavu dostat bez Božího milostivého zásahu. Kalvinismus ve svých pěti bodech v podstatě jen shrnuje učení Bible. Jediná ne zcela šťastná věc je, že pojmenování pro shrnutí biblických pravd je spojené se jménem člověka. Zmíněnému označení se můžeme vyhnout, musíme však trvat na tom, že z Bible jasně vyplývá, že **Bůh člověka spasí rozhodnutím své milosti (rozhodl se ještě před stvořením světa) skrze obět Ježíše Krista a víru v Pána Ježíše Krista, která je člověku zadarmo dána:**

◆ *Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit. (Ef 2,8-9)*

Nemůžeme se tedy chlubit tím, že jsme se „správně/chytře“ rozhodli pro Krista. Bez Boží nepodmíněné milosti bychom se totiž ani nerozhodli.

Držme se tedy pevně evangelia založeného na Božím slově a naopak odmítneme všemožné překrouceniny, byť by byly nabízeny v sebelákavějších obalech. ■

K MINULÉMU ČÍSLU – POŘÁDEK SPASENÍ

ORDO SALUTIS A ŽIVOT KŘEŠŤANA

Ludvík Tvrdý

◆ *Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha, kdo jsou povoláni podle jeho rozhodnutí. Které předem vyhlédl, ty také předem určil, aby přijali podobu jeho Syna, tak aby byl prvorozený mezi mnoha bratřími; které předem určil, ty také povolal; které povolal, ty také ospravedlnil, a které ospravedlnil, ty také uvedl do své slávy. (Ř 8,28-30)*

Toto krátké zamyšlení se týká dopadu přijetí biblického učení o Božím vyvolení na život křesťana. Ačkoliv zastávám ten názor, že arminianci se s kalvinistou mohou domluvit a že oba mohou skrze Pána Ježíše přijít do nebe (nejedná se jistě o otázku života a smrti) – domnívám se, že pohled a postoj k otázce Božího vyvolení – predestinace – zásadně ovlivňuje vnitřní „svět“ věřícího, jeho osobní teologii a tedy i vnímání Pána Boha jako takového.

Co je ordo salutis neboli řád spasení? Je to vyjádření posloupnosti jednotlivých událostí v procesu spásy člověka od Božího vyvolení na počátku až po oslavení na konci – tak, jak o tom svědčí samo Písmo. Je to jedna z doktrín Božího slova, která zásadně ovlivňuje mnoho aspektů křesťanova života, ale o tom až později.

Já osobně jsem začínal svou cestu víry jako „arminian“. Pocházel jsem z nevěřící rodiny – děda s babičkou byli členy Církve československé husitské, takže o evangelii neměli ani ponětí. Od dědečka jsem věděl jen to, že Bůh asi je a něco málo událostí ze SZ – David a Goliáš atd. Přesto jsem od malička „toužil“ Boha poznat a v těžkostech jsem se k Němu obracel na modlitbách. Bibli jsem samozřejmě neznal – zajímal jsem se i o antiku (polyteismus řeckého panteonu atd.), takže jsem si nakonec vytvořil vlastní „náboženský“ sys-

8 ZÁPAS O DUŠI

tém a těšil se, jak si ve stáří přečtu onu Svatou knihu, ke které jsem měl sice respekt, ale vůbec jsem ji neznal. Vše se radikálně změnilo ve 2. ročníku na gymnáziu. Po smrti babičky jsme zůstali sami s maminkou a život začal být velmi těžký – v mých očích až nesnesitelný. Přál jsem si zemřít, ale od babičky jsem věděl, že sebevražda je strašný hřích – člověk si život nedal a tak nemá právo si ho ani vzít, a tak jsem denně prosil Všemohoucího Boha, který stvořil nebesa i zemi, aby si mě od tud vzal On sám, protože už jsem už nemohl dál....

V tomto obtížném období se Pán ke mně sklonil, a hluboce se mě dotkl – Bůh mi ve své neskonale milosti zjevil, že takto k Němu nesmím přistupovat, že k Němu smím přistoupit jen a jen skrze Pána Ježíše Krista. A to byl zlom! Od té chvíle byl Pán Ježíš někdo, koho jsem toužil poznat víc a víc. Začal jsem číst Písmo, mluvit s kamarády ve škole o Bohu, ale žel nebyl jsem v kontaktu s žádnými opravdovými křesťany, kteří by mi vyložili evangelium. A tak jsem sice věděl, že Pán Ježíš zemřel za moje hříchy, ale vůbec jsem si nebyl jistý, zda mne Pán přijme do nebe nebo ne. Myslel jsem, že se o tom rozhodne až jednou na Soudu. Navíc jsem hodně inklinoval k římským katolíčkům. Když jsem ale poznal jejich život a nenalézal to, co jsem očekával podle Písma, hluboce to mnou otrásl. V Novém zákoně jsem četl o něčem, co jsem u nich vůbec neviděl – o osobním vztahu s Pánem. A když jsem narazil na něco, co dělali jinak než je v Písmu, řekli mi, že nesmím brát všechno z Bible tak

doslova. Tak jsem raději od „církve“ utekl a několik let nechtěl o společenství „křesťanů“ ani slyšet. Byl jsem zklamáný. Přesto všechno jsem byl stále v srdci obviňován, že potřebuji být pokřtěn a že „sólo“ křesťanství se Hospodinu nelíbí – dlouho jsem tomu ale vzdoroval.

Další obrovský zlom nastal až na vysoké škole. Dostal jsem na koleji na byt úžasné kluky (za což jsem se moc modlil), se kterými jsme se velice dobře spřátelili. Byli a dosud jsme skoro jako vlastní bratři – když pominu ten fakt, že z nás šesti byli nakonec další dva také znovuzrozeni, takže to bratrství má pádné opodstatnění. Na vysoké škole jsme společně s kluky poznali službu Studentů pro Krista (SPK) a ti mi konečně vyložili evangelium. Nesmírně mi pomohli na mé cestě a jsem jim v Pánu neskonale vděčný.

Nyní k tomu *podstatněmu*. Na jedné skupince jsem se bratra, který mě vyučoval z Božího slova základy víry, zeptal na téma Božího vyvolení, které mě z Božího slova už několikrát přímo uhadilo do tváře. Dostal jsem tehdy ale odpověď, že Pán vyvolil ty, o kterých předem věděl, že přijmou Pána Ježíše – to se mi sice vůbec nezdálo, protože jsem v Písmu četl něco jiného:

◆ *Mojžíšovi řekl: ‚Smiluji se, nad kým se smiluji, a slituji se, nad kým se slituji.‘ Nezáleží tedy na tom, kdo chce, ani na tom, kdo se namáhá, ale na Bohu, který se smilovává. Písmo přece říká faraónovi: ‚Vzdvihl jsem tě, abych na tobě ukázal svou moc a aby mé jméno bylo rozhlášeno po celé zemi.‘ Smilovává se tedy, nad kým chce, a koho chce, činí za-*

tvrzelym. Snad mi řekneš: "Proč nás tedy Bůh ještě kárá? Může se vůbec někdo vzepřít jeho vůli?" Člověče, co vlastně jsi, že odmlováš Bohu? Řekne snad tvůrce svému tvůrci: "Proč jsi mě udělal takto?" Nemá snad hrnčíř hlínu ve své moci, aby z téže hroudy udělal jednu nádobu ke vznešeným účelům a druhou ke všedním? (Ř 9,15–21)

Ale přeče:

- ◆ *Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si to někteří vykládají, nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání. (2 Pt 3,9)*
- ◆ *Na prvním místě žádám, aby se konaly prosby, modlitby, přímlyvy, díkyvzdání za všechny lidi, za vládcy a za všechny, kteří mají v rukou moc, abychom mohli žít tichým a klidným životem v opravdové zbožnosti a vážnosti. To je dobré a vítané u našeho Spasitele Boha, který chce, aby všichni lidé došli spásy a poznali pravdu. Je totiž jeden Bůh a jeden prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš, který dal sám sebe jako výkupné za všechny, jako svědectví v určený čas. (1 Tm 2,1–6)*

Protože jsem si bratra velice vážil (a stále si ho vážím), řekl jsem si, že chyba je jistě na mé straně a že já jsem špatný a zřejmě špatně vnímám Pána a Jeho slovo. A raději jsem se o tom již dále s nikým nebavil.

Ve sboru, kam jsem přišel, se o tom také vůbec nemluvalo. A tak jsem na několik let ve svém uvažování o Boží svrchovanosti a ordo salutis „zamrzl“. Pána jsem vždy vnímal jako toho, kdo činí vše,

co chce, kdo má absolutní moc a je nade vším. Přesto jsem otázku svrchovaného vyvolení ke spáse považoval za něco zapovězeného. Vůbec jsem v té době neměl ani ponětí o kalvinismu a reformovaném učení. Jak čas šel a já více odkrýval Boží slovo, začalo mi velmi vadit, jak náš pastor opomíjel dočítání veršů z Písma při kázání. Mnohdy citoval třeba:

- ◆ *Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha. (Ř 8,28)*

ale v žádném případě jeho druhou polovinu a verše následující. Tak to bylo žel i s mnoha dalšími verši (i s jinou tematikou než ordo salutis a Boží svrchovanosti). No prostě a narovinu – četlo se jen to, co se líbí člověčenství... Ale o tom již není třeba více psát. Chvála Pánu je to dnes u nás již jinak.

Jednoho dne mi jeden bratr starší (kterého si nesmírně vážím a který je opravdu věrný křesťan) přinesl svazek ZODŮ a tak jsem začal studovat. A najednou jsem narazil na ono „zakázané“ ovoce – na otázku Boží svrchovanosti, predestinace. No a byl tu další zlom! V bolestech a s obrovskou bázni s horlivostí a zaujetím, i s velikým nadšením – jsem začal pronikat do hlubin Písma, k věcem které mne stále zastavovaly a uchvacovaly, ale kterým jsem raději dříve nevěnoval pozornost, protože jsem si myslel, že se to ani nemá. A jednoho dne jsem zjistil, že nejsem arminián, ale kalvinista, a nemusím se za to stydět. Mnoho jsem o tom mluvil i se svým velmi blízkým bratrem v Kristu, jehož cesta k reformovanému učení o doktrínách spasení byla velmi podobná té mé.

10 ZÁPAS O DUŠI

JAK TOTO UČENÍ OVLIVŇUJE SLUŽBU VĚŘÍCÍHO, EVANGELIZACI, VZTAH K PÁNU BOHU?

Myslím, že zcela zásadně. Alespoň u mne tomu tak bylo.

Především věřím, že kalvinistický pohled (osobně nemám takové vyjádření rád, protože dle mne stačí napsat pohled Písma) jednoznačně srovnává lidské hodnoty: Co Bůh a co člověk.

1. Bázeň Boží

Učení o Boží svrchovanosti ve spasení vede člověka k veliké bázni před Pánem nebe i země. Boří jakoukoli sebemenší představu o lidské spravedlnosti, dobrotě, záslužnictví a vyvrací jakoukoliv myšlenku na to, že jsme se Pánu Bohu něčím zalíbili. Prostě jasně ukazuje, co to znamená být spasen pouze z milosti – jen a jen díky Jemu.

◆ *Nezáleží tedy na tom, kdo chce, ani na tom, kdo se namáhá, ale na Bohu, který se smilovává. (Ř 9,16)*

Toto otrásá lidským „já“ v celém jeho základu a roztrhává kolena. Co by se mnou bylo, kdyby se Pán neslitoval? A vede k veliké vděčnosti pramenící z nepochopitelné milosti, která se člověku dostává. Proč zrovna já?

◆ *Jestliže Bůh chtěl ukázat svůj hněv a zjevit svou moc, a proto s velkou showvávostí snášel ty, kdo propadli jeho hněvu a byli určeni k záhubě, stejně chtěl ukázat bohatství své slávy na těch, nad nimiž se smiloval a které připravil k slávě – na nás, které povolal nejen ze židů, ale i z pohanských národů. Jak je psáno u Ozeáše: „Lid, který*

není můj, povolám za svůj lid a Nemilovanou nazvu Milovanou, a kde bylo řečeno: Vy nejste můj lid, tam budou nazváni syny Boha živého.‘ (Ř 9,22–26)

Myslím si, že je pak hned jasné, jak se věci mají. Některé výroky Písma tak září mnohem jasněji:

◆ *Víme, že co zákon říká, říká těm, kdo jsou pod zákonem, aby byla umlčena každá ústa a aby celý svět byl před Bohem usvědčen z viny. (Ř 3,19)*

◆ *Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit. Jsme přece jeho dílo, v Kristu Ježíši stvořeni k tomu, abychom konali dobré skutky, které nám Bůh připravil. (Ef 2,8–10)*

Co k tomu dodat?

2. „Kamarád Bůh“

V dnešní době, kdy se v církvi hodně zápasí se ztrátou Boží bázně, mnoho lidí přistupuje k Pánu Bohu jako k rovnocennému partnerovi: pojmy jako nebeský táta, parťák, kamarád atd. dnes jen málokoho vyvedou z míry. Zato pojmy Boží svatost, svrchovanost, přísnost, Boží hněv, soud se již raději někde ani nevy-slovují. Jako by vše bylo stvořeno kvůli člověku, pro člověka. „Bůh je přece láska“ a toto k Němu nepatří, nebo ne? No prostě humanismus, humanismus a ještě jednou křesťanský humanismus – verš Jan 3,16 vytržený z kontextu na každém místě. A přisoudit Hospodinu právo nezahrnout někoho do spasení? Tak to je už nemyslitelné! Stále více si uvědomuji, že i tady někde je chyba.

Jacob Hermann (lat. Arminius), podle něhož bylo označeno arminíánské učení, byl silně ovlivněn holandským humanistou Desiderem Erasmem a semipelágiánským učením Johna Cassiana. Protestantský synod v Dortu z r. 1618 (trval sedm měsíců a byli na něm zástupci církví z Anglie, Holandska, Skotska a Švýcarska), který byl reakcí na pět bodů arminianismu, tento humanismus rozpoznal.

Doktríny Písma o Boží suverenitě a svrchovanosti skrz na skrz probodávají lidskou pýchu, sebestřednost a vůbec všechno tělesné v nás, ale na druhé straně nás dostávají do úžasné závislosti na Pánu samotném – svlékají z nás všechno záslužnictví, ponechávají nás nahé, a nutí nás obléci se v Krista, Jeho spravedlnost a Jeho zásluhy. Už ne já, ale jedině On a zase jen a jenom On. Pane, tady jsem – ačkoliv nic nemám a nic nemůžu prosím na kolenou, přijmi mne...

◆ *Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojně ovoce; neboť beze mne nemůžete činit nic. (J 15,5)*

◆ *...nežiji už já, ale žije ve mně Kristus. A život, který zde nyní žiji, žiji ve víře v Syna Božího, který si mne zamiloval a vydal sebe samého za mne. (Ga 2,20)* Slova Páně „Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne Otec, který mě poslal; a já ho vzkřísím v poslední den“ (J 6,44) člověka vždycky dráždila a dráždit nepřestanou.

◆ *„Co dává život, je Duch, tělo samo nic neznamená. Slova, která jsem k vám mluvil, jsou Duch a jsou život. Ale někteří z vás nevěří.“ Ježíš totiž od počát-*

ku věděl, kteří nevěří a kdo je ten, který ho zradí. – A řekl: „Proto jsem vám pravil, že nikdo ke mně nemůže přijít, není-li mu to dáno od Otce.“ Od té chvíle ho mnoho jeho učedníků opustilo a už s ním nechodili. (J 6,63–66)

Tak to je a bude. I křesťan konfrontován mnohými doktrínami Písma stojí před otázkou Pána:

◆ *Ježíš řekl Dvanácti: „I vy chcete odejít?“ (J 6,67)*

Ale nemůže odpovědět jinak než:

◆ *Šimon Petr mu odpověděl: „Pane, ke komu bychom šli? Ty máš slova věčného života. A my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi ten Svätý Boží.“ (J 6,68–69)*

3. Jistota spasení

Doktríny o předurčení vedou do úžasné jistoty pro Boží vyvolené, vždyť je psáno:

◆ *Tomu pak, který má moc uchránit vás před pádem a postavit neposkrvněné a v radosti před tvář své slávy, jedinému Bohu, který nás spasil skrze Ježíše Krista, našeho Pána, buď sláva, velebnost, vláda i moc přede vším časem i nyní i po všechny věky. Amen. (Ju 24–25)*

Kolik křesťanů se dnes trápí v nejistotě své spásy? Kolik jich prožívá strach?

◆ *Sám Bůh pokoje nechť vás cele posvěť a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskrvny do příchodu našeho Pána Ježíše Krista. Věrný je ten, který vás povolal; on to také učiní. (1 Te 5,23–24)*

4. Evangelizace

Proč někteří lidé tak odmítají evangelium a je jen málo těch, kteří chtějí slyšet? Jiní

12 ZÁPAS O DUŠI

sice slyší, skoro bych řekl, že i rozumí, „zajímá“ je to, ale vůbec to neovlivňuje jejich život. Říkají, že věří v Ježíše, ale žijí úplně něco jiného! Proč je tomu tak, když dokonce odříkali modlitbu přijetí Pána? A co teprve strach, jaký jsem prožíval, když jsem někomu při výkonu své práce nestihl říci evangelium a on zemřel? Kládl jsem si to za velikou vinu a úplně ztrácel radost. Půjdu do zatracení sice kvůli svým hříchům, ale také kvůli mně, že jsem jim nestihl zvěstovat? Jak se má s těmito a jinými otázkami arminián vypořádat? Osobně vyznávám, že to moc nejde.

Když jsem ale přijal učení Písma o Boží svrchovanosti ve spasení, hodně mě to osvobodilo a dalo mi jasněji pochopit, co apoštol Pavel myslí, když říká:

◆ *Jsmo totiž jakoby vůni kadidla, jež Kristus obětuje Bohu; ta vůně proniká k těm, kteří docházejí spásy, i k těm, kteří spějí k zahynutí. Jedněm jsme smrtonosnou vůní vedoucí k záhubě, druhým vůní životodárnou vedoucí k životu. Ale kdo je k takovému poslání způsobilý? (2 K 2,15–16)*

Mnohem více jsem si uvědomil, že spasení člověka závisí na Pánu samotném a ne toliko na mně a mojí službě. Přestal jsem se obviňovat a hledat neustále chyby ve svém zvěstování a zaobírat se myšlenkou úspěchu či neúspěchu evangelizací. A myslím, že za to vděčím právě pochopení Písma – a řádu spasení. Kdo je tu Pánem a kdo za vším a nad vším stojí? Čí je to vlastně dílo a co je jeho nejvyšším cílem?

◆ *Budiž vzdán dík Bohu, který nás stále vodí v triumfálním průvodu Kristově*

a všude skrze nás šíří vůni svého poznání. (2 K 2,14)

◆ *Jsmo přece jeho dílo, v Kristu Ježíši stvoření k tomu, abychom konali dobré skutky, které nám Bůh připravil. (Ef 2,10)*

Co k tomu dodat? – Vše pro Jeho slávu! Jak osvobozující!

◆ *Jsi hoden, Pane a Bože náš, přijmout slávu, čest i moc, neboť ty jsi stvořil všechno a tvou vůlí všechno povstalo a jest. (Zj 4,11)*

◆ *Slyšel jsem je mocným hlasem volat: „Hoden jest Beránek, ten obětovaný, přijmout moc, bohatství, moudrost, sílu, poctu, slávu i dobrořečení.“ A všechno stvoření na nebi, na zemi, pod zemí i v moři, všecko, co v nich jest, slyšel jsem volat: „Tomu, jenž sedí na trůnu, i Beránkovi dobrořečení, čest, sláva i moc na věky věků!“ A ty čtyři bytosti řekly: „Amen“; starci padli na kolena a klaněli se. (Zj 5,12–14)*

Vždyť i pohanský král Nebúkadnesar poznal Svatého Izraele a vyznal svými ústy:

◆ *Když uplynuly ty dny, pozdvihl jsem já, Nebúkadnesar, své oči k nebi a rozum se mi vrátil. Dobrořečil jsem Nejvyššímu a chválil jsem a velebil Věčně živého, neboť jeho vladařská moc je věčná, jeho království po všechna pokolení. Všichni obyvatelé země jsou považováni za nic. Podle své vůle nakládá s nebeským vojskem i s obyvateli země. Není, kdo by mohl zabraňovat jeho ruce a ptát se ho: „Co to děláš?“ Tou dobou se mi vrátil rozum a ke slávě mého království mi opět byla vrácena má důstojnost a lesk. Moje královská rada*

a hodnostáři mě vyhledali, opět jsem byl dosazen do svého království a byla mi přidána mimořádná velikost. Nyní tedy já, Nebúkadnesar, chválím, vyvyšuji a velebím Krále nebes. Všechno jeho dílo je pravda, jeho cesty právo. Ty, kteří si vedou pyšně, má moc ponížít." (Dn 4,31–34)

A co teprve my – jeho lid, řekneme snad:

- ◆ *Co tedy řekneme? Je Bůh nespravedlivý? **Naprosto ne!** (Ř 9,14)*
- ◆ *Člověče, co vlastně jsi, že odmlouváš Bohu? Řekne snad výtvor svému tvůrci: "Proč jsi mě udělal takto?" Nemá snad hrnčič hlínu ve své moci, aby z téže hroudy udělal jednu nádobu ke vznešeným účelům a druhou ke všedním? (Ř 9,20–21)*

Jakoby snad Pavel již před 2000 lety tušil, že nastanou spory ohledně Boží svrchovanosti ve spasení. Ne, žertuji. Pán to samozřejmě věděl, a proto svoji teologii jasně a stručně obhájil svým slovem.

Závěr

Někdy může být a také je křesťanům „kalvinistům“ vytýkáno, že jestliže je všechno tak přímo a jasně nalinkováno, tak proč se snažit a unavovat? Armián bojuje o každou duši. Věřím, že tomu tak být nemůže, protože Písmo jasně hovoří:

- ◆ *...které předem určil, ty **také povolal**; které povolal, ty také ospravedlnil,*

a které ospravedlnil, ty také uvedl do své slávy. (Ř 8,30)

A jak je povolal?

- ◆ *Není rozdílu mezi Židem a Řekem: **Vždyť je jeden a týž Pán všech, štědrý ke všem, kdo ho vzývají, neboť ‚každý, kdo vzývá jméno Páně, bude spasen‘. Ale jak mohou vzývat toho, v něhož neuvěřili? A jak mohou uvěřit v toho, o kom neslyšeli? A jak mohou uslyšet, není-li tu nikdo, kdo by ho zvěstoval? A jak mohou zvěstovat, nejsou-li posláni? Je přece psáno: Jak vítaný je příchod těch, kteří zvěstují dobré věci!** (Ř 10,12–15)*

Jestli někdo přehlédl Pánovo velké poslání:

- ◆ *Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte ve jméno Otce i Syna i Duchu svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku. (Mt 28,19–20)*

Pak to není problém učení kalvinistů, ale osobní neposlušnost daného bratra či sestry. Na druhé straně je až zarážející, kolik vlastně ve skutečnosti velkých kazatelů evangelia bylo a je mezi kalvinisty – čím to asi bude?

Tak a toto je můj pětibodový TULIPÁN – jak osobně vnímám přínos učení o doktrínách Ordo salutis. ■

KONFERENCE BIBLICKÉHO PORADENSTVÍ 2012

Budování mezigeneračních vztahů v rodině a v církvi

Nahrávky z červencové konference s Dr. Georgem Scipionem naleznete na:

www.biblickeporadenstvi.cz

- ◆ *Hlásej slovo Boží, ať přijdeš vhod či nevhod, usvědčuj, domlouvej, napomínej v trpělivém vyučování. (2 Tm 4,2)*

Několik následujících článků se věnuje kázání Božího slova. Kázání je prostředkem, který ustanovil Bůh k tomu, aby se Jeho církev budovala v pravdě, aby rostla v poznání Boží milosti a hořela láskou k Pánu.

Dnešní doba ale kázání příliš nepřeje. V církvích se hledají způsoby, jak kázání nahradit něčím jiným, přitažlivějším, jednodušším, příjemnějším. Mnozí v této souvislosti bijí na poplach a mluví o úpadku kázání.

Ale když se podíváme do historie, tak zjistíme, že tomuto pokušení opustit kázání Božího slova a nahradit ho něčím jiným, čelila Kristova církev již od svých počátků (Sk 6,1–7). –jk–

KLAUN ZA KAZATELNOU

Jeremy Walker

Skotský kazatel a teolog Thomas Chalmers v kázání na téma „Nezbytnost Ducha pro účinné kázání evangelia“ prohlásil:

Jak málo se Boží přítomnost projeví na takovém místě, kde je vysoká hodnota kázání degradována na požadavek zábavy na straně jedné, a obdiv, na straně druhé! Anděly zcela jistě dovedí k pláči, když slabý a nicotný smrtelník, obklopený svými spoluhříšníky, spěchající spolu s nimi vstříc hrobu a soudu, nachází větší uspokojení v tom, že zahrnuje své posluchače předváděním sebe sama, místo aby jim se vší vážností představil dílo svého Mistra a snažil se je vyburcovat k pokání a k víře působivou prostotou evangelia.

William Plumer k tomu velmi jasně říká, že žádný služebník by neměl být nudný, kyselý a mrzutý. Nemyslím si, že by se člověk měl bránit přirozenému použití zdravého humoru. Do jisté míry je to i otázka

osobnosti. Nicméně, říká Plumer, kazatel by neměl být „kašpar, ani šašek, nebo komediant“. Ted Donnelly ve své vynikající knize o nebi a pekle napsal toto varování:

Neobrácení lidé nás mohou označovat za ponuré. Mohou považovat naše setkání za staromódní a nudná, postrádající jiskru naleštěných církevních komediantů. To se nedá nic dělat. Ale když jsou v nesnázích, ve skutečné krizi, obrátí se na klauny? Budou hledat toho, kdo jim bude vyprávět jednoduché příběhy a rozesměje je? Znovu a znovu se přesvědčujeme o tom, že lidé v nesnázích jsou instinktivně přitahováni k těm, kteří jsou vážní, opravdoví, kdo jsou v kontaktu se skutečným životem. Cítí ryzí charakter, schopnost doopravdy pomoci. V dlouhodobém horizontu má šašek menší vliv než muž nebo žena se slzami soucitu. Ti, kteří se nám kdysi vysmívali, mohou přijít

k poznání, že „je lépe slyšet důtku od moudrého než poslouchat opěvování od hlupáků“ (Kaz 7,5).

Buďme opravdoví, buďme uvážliví! Vždyť žijeme ve světě, v němž tolik lidí kolem nás, míří do zahynutí.

O co vám, kazatelé, za vaší kazatelnou jde? Usilujete o úsměvy nebo o smích posluchačů? Chcete se slunit v paprscích obdivu lidí, kteří vás považují za zábavné, kteří tleskají vašemu komediálnímu umění? Předvádíte se jako klauni a šašci své doby? Předvádíte svůj vlastní důvtip, nebo vyvyšujete svého Spasitele?

A co vy, posluchači, požadujete od svého kazatele? Chcete se dobře zasmát? Zaměňujete dobrou zábavu za dobré kázání, manipulaci nadaného komika za dílo Ducha svatého? Dělalí na vás dojem vtípky a špičkování vašeho kazatele nebo jeho horlivý zájem a strhující nadše-

ní? Čas od času můžete být pobaveni některými kazatelovými ilustracemi nebo pozorováními, ale byli jste už také dohnáni k slzám jeho naléháním a prosbami?

Opravdoví muži zřídka tráví veškerý svůj čas tím, že by se snažili ostatní rozesmát. Pokud vám Bůh do vaší zbrojnice dal posvěcený humor jako zbraň, použijte ho dobře, ale neudělejte z něj prapor, pod nímž budete pochodovat. Jako slabí a nicotní smrtelníci se musíme pustit do práce pod tlakem věčnosti ve svých srdcích. Když jsou duše na pokraji propasti, není čas na zábavu, ale naším úkolem je vážná obhajoba strhující prostoty evangelia. Nenechte anděly plakat. ■

*Tento článek je z online časopisu
Aliance vyznávajících evangelikálů.
www.reformation21.org
Otištěno se svolením. © 2012*

CO SE STALO S VÝKLADOVÝM KÁZÁNÍM?

Maat Waymeyer

V září 1982, více než deset let před vznikem internetu, žurnalista Allen Neuharth uvedl na trh noviny, které spustily revoluci ve světě tisku. To, co udělalo z novin USA Today tak jedinečný produkt, byl jejich nový přístup a vzhled založený na dosud největším průzkumu trhu v oblasti denního tisku. Studium preferencí a averzí mezi čtenáři umožnilo Neuharthovi nabízet zprávy takovým způsobem, který vyhovoval přáním potenciálních čtenářů.

Ve svém průzkumu Neuharth zjistil, že lidé dávají přednost spoustě barev, velkému počtu obrázků a množství grafiky. Chtěli krátké, čtivé články, které nepokra-

čují na další stránce. Vyžadovali méně mezinárodních zpráv a více příběhů s lidským rozměrem. Zkrátka si žádali něco, co jim připomíná více televizi než noviny. A tak jim to splnil. Ačkoliv se kritici začali vyjadřovat o USA Today jako o „nezdravé stravě žurnalistiky“, co se týče nákladu, měl výsledný produkt úžasný úspěch.

Naneštěstí mnoho současných křesťanských sborů zvolilo podobný přístup ke koncepci bohoslužeb. Ukazuje se, že lidé dávají přednost scénkám před vyučováním, povzbuzování před kázáním, dialogu před hlásáním. Chtějí krátká, jednoduchá kázání, která nejdou moc do

16 ZÁPAS O DUŠI

hloubky a nezaměřují se příliš na Boha, který by pak ubíral prostor mému já. Stručně řečeno, chtějí něco, co jim připomíná nedělní vydání USA Today. A přesně to také dostávají.

V praxi jsou základní prvky biblické bohoslužby často rozmělněny, pokud nejsou úplně potlačeny. Jednou z nejčastějších obětí takových kompromisů je poctivé hlásání Božího slova. Z tohoto důvodu je čím dál složitější najít sbor oddaný výkladovému kázání Písma. Jak píše David Jackman:

Zatímco jedna kazatelna zvítězila, jiná, zdá se, zabloudila. Ne nutně přímo do nitra hereze, ale od Bible, která byla odsunuta ze sedadla řidiče na sedadlo spolujezdce. Stala se užitečným společníkem – mapou, se kterou se čas od času radíme, avšak směrování vozu ve skutečnosti neurčuje.

Studie dvou set evangelikálních kázání odhalila, že ve více než polovině z nich nevycházely obsah ani koncepce kázaného slova z biblického textu. T. David Gordon ve své knize *Why John Can't Preach* (Proč John nemůže kázat) odhaduje, že ze všech kázání, která za posledních 25 let slyšel, jich méně než 10 procent bylo prokazatelně založeno na biblickém textu. Ostatní kázání byla naopak podle všeho pronášena jen na základě autority samotného kazatele. Bible byla nepochybně přesunuta na sedadlo spolujezdce, a to až v příliš velkou počtu sborů.

Cílem výkladového kázání je proti tomu dostat se zpět ke Knize – **pozvednout autoritu Písma** hlásáním poselství samotného Boha. Kazatel, který

vykládá Slovo, byl shůry zmocněn stát před lidmi a s autoritou prohlašovat: „Tak praví Hospodin!“ Je v pravém slova smyslu Hospodinovými ústy, která byla povolána hlásat Boží výroky (1 Pt 4,11). Těm, kdo věří, že závažnost výkladového kázání je věcí dávné minulosti, to nejspíše připadá naivní. Ale pro ty, kdo berou biblické nařízení „hlásej slovo“ (2 Tm 4,2) vážně, je to jediná volba, která stojí za zamyšlení.

Záměr tohoto článku je velmi jednoduchý – objasnit podstatu výkladového kázání a vysvětlit, proč je tak důležité pro budoucnost církve. Není to návod, jak si připravit poselství, ani jak kázat, ale spíše výzva k tomu, aby autorita Písma byla za kazatelnou znovu vyzdvižena. Toužíme nejen posílit a povzbudit ty, kdo jsou věrní hlásání Božího slova, ale také zpochybnit jednání těch, kdo možná vyměnili hlásání za něco jiného. Koneckonců, nezdravá strava je relativně neškodná, pokud jde o čtení novin. Ne však, když se jedná o sycení duše.

Al Mohler ve své knize *He Is Not Silent* (On nemlčí) pokládá provokativní otázku: „*Pokud byste si náhodně vybrali evangelikální sbor a docházeli tam na nedělní bohoslužby, jaká je pravděpodobnost, že tam uslyšíte poctivé výkladové kázání, takové, které čerpá myšlenky a koncept z biblického textu?*“ Ve většině společenství by poměr nebyl příliš dobrý. Jak řekl Steven Lawson: „Co se týče řádného biblického kázání, přišla bída na kozáka.“

V očích mnoha křesťanů již není výkladové kázání důležité jednoduše proto, že selhává jeho schopnost jakkoliv se smysluplně napojit na průměrného člo-

věka soudobé kultury. Tato kritika není samozřejmě nová. V roce 1928 napsal prominentní liberální baptistický služebník Harry Emerson Fosdick pro Harper's Magazine článek s názvem „Co se stalo s kázáním?“ V článku píše:

Mnoho kazatelů má ve zvyku se pohroužit do toho, co nazývají výkladovým kázáním. Vezmou oddíl z Písma a domnívají se, že lidé, kteří přišli ráno do sboru, jsou hluboce zaujati jeho významem. Svou půlhodinu nebo i déle stráví výkladem historického pozadí verše nebo kapitoly a na konci zahrnou posluchače několika s tím souvisejícími praktickými aplikacemi. Může existovat ještě jiný způsob, který by s větší jistotou vedl k nudě a marnosti? Pro toho, kdo si to vážně myslí, podotýkám, že ve skutečnosti jen jeden ze sta shromážděných má zájem o to, co měli Mojžíš, Izajáš, Pavel nebo Jan v těch zvláštních verších na mysli, jeden ze sta přijde do sboru s hlubokým zaujetím. Nikdo jiný, kdo veřejně promlouvá, nepředpokládá, že hlavním zájmem lidí je smysl slov vyřčených před dvěma tisíci lety.

Fosdick zemřel v roce 1969, ale jeho názor na výkladové kázání je stále živý.

PROČ JE BŮH OSLAVOVÁN PŘEDEVŠÍM VÝKLADOVÝM KÁZÁNÍM

John Piper

Tento námět si rozdělíme na čtyři části. Za prvé se budu zabývat kázáním, které má Boha vyvyšovat, kázáním, které je určováno Boží slávou. Za druhé se pokusím vyobrazit Boží slávu, kterou má být

Mnozí na něj dosud nahlížejí jako na ztělesnění nudy a marnosti. Mnozí nadále trvají na tom, že je neslučitelné s hlavními zájmy průměrného člověka ve shromáždění. Mnozí stále věří, že je určeno k neúspěchu, protože neudrželo krok s vyvíjejícími se potřebami současné kultury.

Podle Mohlera lze rychlý úpadek výkladového kázání zařadit mezi největší problémy, které se v církvi objevily během několika posledních desetiletí.

Velký počet vlivných hlasů v rámci evangelikálního světa se nechává slyšet, že doba výkladového kázání je pryč. Na jeho místo teď někteří ze soudobých kazatelů postavili kázání úmyslně koncipovaná tak, aby zasáhla světská nebo povrchní shromáždění. Jejich poselství nemají nic společného s kázáním biblického textu, a tak se vyhýbají i možnosti nepřijemné konfrontace s biblickou pravdou.

Různé alternativy k výkladovému kázání mohou opravdu oslovit masy a naplnit lavice, ale za jakou cenu? To nakonec ukáže čas. ■

www.christianity.com/blogs/expository-thoughts/

takové kázání ovlivňováno. Za třetí zaměřím svůj pohled na Bibli na to, jak jsou takovým kázáním proměňováni lidé, kteří vidí Boží slávu. A nakonec vysvětlím, jak všechny tyto skutečnosti směřují

18 ZÁPAS O DUŠI

ke kázání, kterému říkám **nadšení nad výkladem Božího slova**.

Zamyšlení nad kázáním, které je určováno Boží slávou

George Whitefield byl horlivým zastánce kázání, kterému věnoval celý svůj život. Díky jeho kazatelské činnosti Bůh vykonal mocné dílo spásy na obou stranách Atlantiku. Životopisec Arnold Dallimore zapsal, jak úžasný dopad mělo Whitefieldovo kázání v Británii a Americe v osmáctém století. Bylo jako déšť pro vyprahlou zemi, působilo, že na poušti vyrašily květy spravedlnosti. Dallimore vyjadřuje svou touhu, aby Bůh opět učinil něco podobného jako ve Whitefieldově době, volá po nové generaci kazatelů, kteří by byli jako Whitefield. Jeho slova výstižně vyjadřují i mou vlastní touhu po nové generaci kazatelů v Americe a po celém světě. Dallimore řekl:

Ano... kéž opět jasně vidíme, kdo je skutečně Hlavou církve... vzchopte se, mladí muži, aby si vás On sám mohl použít k tomuto slavnému dílu. A jací muži to mají být? Muži mocní v Písmu, plní úžasu nad Boží velikostí, nad majestátem a svatostí Boha, s myslí a srdcem zapáleným pro velké pravdy ohledně učení o milosti. Budou to muži, kteří poznali, co znamená zemřít sobě samému, svým lidským cílům a osobním ambicím; muži, kteří jsou ochotní být ‚blázny pro Krista‘, kteří ponесou výtky a falešná obvinění, kteří se budou namáhat a snášet utrpení a jejichž největší touhou nebude získat pozemské uznání, ale získat Pá-

nův souhlas, až budou stát před Jeho úchvatným soudním stolicem. Budou to muži, kteří budou kázat se zlomeným srdcem a očima plnými slz, muži, na jejichž službu Bůh vyleje plnou míru Ducha svatého a kteří budou svědky ‚znamení a divů‘, když uvidí, jak se bude proměňovat množství lidských životů.

Muži mocní v Písmu, zapálení pro velké pravdy učení o milosti, mrtví sami sobě, ochotní namáhat se a snášet utrpení, neteční k pozemským poctám, zdrcení z hříchu, **plní úžasu nad Boží velikostí, majestátem a svatostí**. Dallimore podobně jako Whitefield zastával názor, že při kázání je třeba Boží slovo předkládat právě s takovým postojem srdce. Kázání není rozprava. Kázání není diskuse. Kázání není lehkovážné povídání o náboženských tématech. Kázání však není jen pouhé vyučování. Kázání je ohlašování určitého poselství, které je prostoupeno jasným vědomím Boží velikosti, majestátu a svatosti. Námětem může být cokoliv, ale vždy je třeba vidět je v zářivém světle Boží velikosti, majestátu a Jeho slova. Právě tak kázal Whitefield.

V minulém století patrně nejlépe ztělesňoval tuto představu Martyn Lloyd-Jones, který 30 let sloužil ve Westminster Chapel v Londýně. J. I. Packer jako 22letý student v letech 1948–1949 slyšel Martyna Lloyd-Jonese kázat každou neděli navečer. Později se vyjádřil, že „*takové kázání ještě nikdy předtím neslyšel*“. Mnozí lidé říkají o kázání řadu znevažujících a pošetilých věcí, protože nikdy skutečné kázání neslyšeli. Nemají tedy žádný základ, neví,

jak posuzovat užitečnost pravého kázání. J. I. Packer řekl, že to pro něj bylo jako „elektrický šok... protože si uvědomoval Boha více než při kázání kohokoli jiného“, koho dosud znal. Právě to měl na mysli Whitefield – aby si Bůh vzbudil mladé kazatele, kteří ve svých posluchačích zanechají pocit údivu před Bohem – pocit údivu před nekonečným Božím majestátem.

A právě po tom toužím, pokud jde o dnešní dobu i pokud jde o vás samotné. Toužím po tom, aby si Bůh vzbudil tisíce kazatelů nadšených pro Písmo, kteří budou plní Boží velikosti, majestátu a svatosti, jak je zjevována v evangeliu o Kristu, který byl ukřižován a vstal a který panuje s absolutní mocí a autoritou nad každým národem, armádou, nad každým falešným náboženstvím, nad každým teroristou, nad každým tajfunem, nad každou rakovinnou buňkou a nad každou galaxií v celém vesmíru.

Bůh neustanovil Kristův kříž, ani nestvořil ohnivé jezero, aby tím poukázal, jak nevýznamná je Jeho sláva nebo aby tím svou slávu znevážil. Smrt Syna Božího a věčné zatracení nekajících lidí jasně svědčí o skutečnosti, že Bůh je nekonečně svatý a hřích je pro Něj nekonečnou urážkou, a proto je Boží zloba nekonečně spravedlivá a Jeho milost je nekonečně drahocenná, a náš krátký život – a život každého ve vaší církvi a ve vašem společenství – vede buď k věčné radosti, nebo k věčnému utrpení. A jestliže tedy z našeho kázání nebude vidět, jak závažné jsou tyto skutečnosti, z čeho to pak bude poznatelné? Z pohádek? Z rozhlasu? Z televize? Z diskusních skupin?

Bůh plánoval ukřižování svého Syna (Zj 13,8; 2 Tm 1,9) i hrůzy pekla (Mt 25,41), abychom při kázání měli k dispozici co nejjasnější důkazy toho, o jak závažné skutečnosti se jedná. Závažnost kázání spočívá v tom, že talár kazatele je zbrocen Ježíšovou krví a zároveň je i sežehnut pekelným plamenem. Teprve s takovým talárem se z pouhého řečníka stává kazatel. Je ale tragédií, že mnozí soudobí čelní evangelikální kazatelé zlehčují hrůznost kříže i pekla. Například z amerického prostředí si můžeme uvést následující šokující vyjádření Joela Greena, které je výsměchem tomu, co církev považuje za samotný středobod evangelia a co je jasně ustanoveno v Písmu (Iz 53,4–6.8–10; Ga 3,13; Ř 8,3). Joel Green se vyjádřil následovně: „*At' již mělo vykoupení jakýkoli smysl, bylo by zásadní chybou si představovat, že se zaměřovalo na utišení Božího hněvu či na získání Boží milosrdné pozornosti. ... Písma jako celek neposkytují žádný podklad pro obraz rozhněvaného Boha, jehož je třeba usmířit nějakou smířčí obětí. ... At' řekneme o Pavlově chápání Ježíšovy smrti cokoli dalšího, jeho teologie kříže postrádá jakýkoli rozvinutý smysl pro odplatu ze strany Boha.*“ (Joel Green, *Recovering the Scandal of the Cross: Atonement in New Testament & Contemporary Context*, Downers Grove: InterVarsity Press, 2000, s. 51, 56.) Steve Chalke v Británii označuje učení o tom, že Kristus nesl místo nás na sobě Boží hněv, za „kosmické zneužívání dítěte“: „*Je tedy skutečností, že kříž je určitou formou kosmického zneužívání dítěte, kdy pomstychtivý Otec trestá svého Syna za*

prestoupení, jehož se ani nedopustil. Je pak tedy pochopitelné, že pro lidi v církvi i mimo ni je taková překroucená verze těchto událostí mravně pochybná a je pro ně velkou zábranou k víře. Ještě závažnější však je, že takové pojetí je v přímém rozporu s vyjádřením, že „Bůh je láska“. Je-li kříž osobním skutkem násilí, které vykonal sám Bůh vůči lidstvu, ale jež na sebe vzal jeho Syn, pak je to výsměchem Ježíšovu vlastnímu učení, že máme milovat své nepřátele a že nemáme oplácet zlé zlým.“ (The Lost Message of Jesus, Grand Rapids: Zondervan Publishing Company, 2004, s. 182-183). N. T. Wright dovozuje, že „většina“ (má tím na mysli „všechny“?) zmíněk o pekle v Novém zákoně nemluví o místě vědomého věčného utrpení, ale že v současnosti potřebujeme provést „rekonstrukci“ či stanovit „jinou formulaci“ učení týkajícího se pekla, pokud jde o to, jak 1) lidé používají svůj „dar svobody“, aby se „úplně zbavili lidství“, a 2) pokud jde o společenskou nespravedlnost a utrpení: „Existuje stejně správná, a přesto ještě potřebnější doktrína pekla, pokud jde o lidský společenský a společný život na této zemi.“ (Following Jesus: Biblical Reflections on Discipleship, Grand Rapids: William B. Eerdmans Publishing Company, 1994, s. 95-96.)

Kéž by tedy nadcházející generace viděly, že svět nebere Boha dostatečně vážně. V církvi zcela jistě není nadbytek povědomí o Boží slávě. Není zde přebytek povědomí o tom, jak závažná je skutečnost nebe, pekla, hříchu a spasení. A i proto je radost mnoha křesťanů jen velmi vetchá. Miliony lidí se baví až do úmoru

u DVD přehrávačů, LCD televizorů, her v mobilních telefonech, zatímco mluví jistého vlivného světového náboženství pší otevřené dopisy do západních masmédií, v nichž uvádějí: „Předně vás voláme k islámu... k náboženství, kde se lidé těší ze všeho dobrého, k náboženství, které zakazuje vše špatné, pokud jde o naše ruce, jazyk a srdce. Je to náboženství džihádu na cestě Alláhově, aby slovo Alláhovo a jeho náboženství byly vyvýšeny.“ A pak takoví mluvčí veřejně žehnají sebevražedným útočníkům s náložemi, jež klidně odpálí před dětmi u obchodu s falafelem (*falafel je tradiční pokrm na Středním východě – pozn. red.*), a označují to za nejlepší způsob, jak se dostat do ráje. V takovém světě tedy kážeme evangelium.

A je tedy naprosto nepochopitelné, že v tomto světě, který tolik znevažuje Krista a pošlapává lidskou duši, je tolik knih, seminářů, teologických škol a církevních odborníků, kteří mají sklon říkat mladým pastorům cosi jako: „Neberte věci tak vážně.“ „Vystupujte s vtipem.“ „Lidi je třeba pobavit.“ Na to musím odpovědět otázkou: Kde pak ale je Ježíšův Duch?

- ◆ *Chce-li kdo jít za mnou, ať zapře sám sebe, vezme svůj kříž a následuje mne. Neboť kdo by chtěl svou duši zachránit, zahubí ji; kdo by však svou duši zahubil kvůli mně, nalezne ji. (Mt 16,24-25)*
- ◆ *Jestliže tě tvé pravé oko svádí, vyjmi je a odhod' od sebe; neboť je pro tebe lépe, aby zahynul jeden z tvých údů, než aby celé tvé tělo bylo vrženo do Gehenny. (Mt 5,29)*
- ◆ *Následuj mě a nech mrtvé, ať pohřbí své mrtvé. (Mt 8,22)*

- ◆ *Žádný z vás, kdo neopouští všechno, co mu náleží, nemůže být mým učedníkem. (Lk 14,33)*
- ◆ *Přichází-li někdo ke mně a nemá v nenávisti svého otce a matku, manželku a děti, bratry a sestry, ano i vlastní duši, nemůže být mým učedníkem. (Lk 14,26)*
- ◆ *Kdo by chtěl být mezi vámi první, bude otrokem všech. (Mk 10,44)*
- ◆ *A nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou. Raději se bojte toho, kdo může i duši i tělo zahubit v Gehenně. (Mt 10,28)*
- ◆ *Vydají vás... a někteří z vás budou usmrceni. ... Ale ani vlas z vaší hlavy se určitě neztratí. Svou trpělivostí získejte své duše. (Lk 21,16–19)*

Měla by tedy církev radit Ježíšovi cosi jako „Neberte věci tak vážně, Ježíši. Dělejte něco zábavného“? A mělo by se mladým pastorům radit třeba: „Hlavně nebuďte jako Ježíš z evangelií. Je třeba brát věci trochu zlehka“? Vzhledem k tomu, že už se svým věkem blížím k věčnosti, zní mi taková rada pastorům jako cosi nanejvýš pošetilého.

Obraz Boží slávy

To, co budete považovat za důležité u kázání a u povahy kázání, záleží na tom, jak vnímáte Boží velikost a slávu, jak se podle vás mají lidé k této slávě stavět a jak pro ni mají žít. V této části se proto budeme snažit vyobrazit Boží slávu. Ve třetí části se pak budeme zabývat tím, jak jsou touto slávou proměňováni lidé, kteří ji poznají.

Pokud jde o Biblii, od začátku do konce v ní nenacházíme nic zásadnějšho, než že

Bůh má na mysli svoji slávu – Boží krásu, zář své dokonalosti. Kdykoli Bůh při svém zjevení dává najevo svůj cíl, jde stále o stejnou věc: ukázat svou vlastní slávu.

- Předurčil nás *ke své slávě* (Ef 1,6).
- Stvořil nás *ke své slávě* (Iz 43,7).
- Vyvolil Izrael *ke své slávě* (Jr 13,11).
- Zachránil lid z Egypta *ke své slávě* (Ž 106,8).
- *Ke své slávě* je zachránil z vyhnanství (Iz 48,9–11).
- Poslal Krista na svět, aby pohané chválili Boha *za jeho slávu* (Ř 15,9).
- Prikazuje svému lidu, ať už jí nebo pije, aby všechno činil *k Boží slávě* (1 K 10,31).
- Pošle Ježíše podruhé, aby se všichni spasení podivovali nad *jeho slávou* (2 Te 1,9–10).

Proto má církev následující poslání:

- ◆ ***Vypravujte mezi národy o jeho slávě, mezi všemi lidmi o jeho divech!*** (Ž 96,3)

Uvedené pasáže a stovky dalších nás vedou blízko k Bohu. Na kázání nemá nic takový vliv, jako když člověk zůstane téměř bez řeči – téměř – když je zapálen pro Boží slávu. Z celého biblického zjevení je zřejmé, že Bůh chce sám sebe dokonale znát, chce sám sebe nekonečně milovat a chce tento zážitek v co největší míře sdílet se svým lidem. Nad každým Božím skutkem by mohl být palcový titul: „Kvůli sobě, kvůli sobě samému to učiním, vždyť jak může být mé jméno znesvěcováno? Svou slávu jinému nedám“ (Iz 48,11; srov. 42,8).

Věčný, neměnný, dokonalý Bůh se zná od věčnosti a miluje to, co zná. Od věčnos-

22 ZÁPAS O DUŠI

ti zná svou krásu, která Mu činí potěšení. Bezchybně chápe svou vlastní skutečnost a nekonečně se z ní těší. Nemá žádné potřeby, protože v Bohu není nic nedokonalého. Nemá žádné sklony ke zlu, protože nemá žádné nedostatky, které by jej mohly svádět k něčemu nesprávnému. Bůh je proto tou nejsvatější a nejšťastnější bytostí, která existuje a kterou si lze představit. Nemůžeme si představit žádnou větší radost než radost z nekonečné moci, která se v nekonečné míře těší z nekonečné krásy v osobním vztahu trojjediného Boha.

Bůh stvořil svět proto, aby se mohl dělit o tento zážitek – o zážitek plynoucí z poznávání Jeho slávy a radosti z této slávy. Chce, abychom Ho znali a těšili se z Něj tak, jak On zná sám sebe a jak se sám ze sebe raduje. Jeho záměrem je, aby poznání, které má Bůh sám o sobě, a radost, kterou chová sám v sobě, bylo i naším poznáním a naší radostí, abychom Boha znali Jeho vlastním poznáním a těšili se z Něj Jeho vlastní radostí. To je také hlavní význam Ježíšovy modlitby u Jana 17,26, kde prosí Otce „aby láska, kterou jsi mne miloval, byla v nich, i já abych byl v nich“. Otcovo poznání ‚záře jeho slávy‘ a radost z této záře – která nese jméno Ježíš Kristus (Žd 1,3) – bude v nás, protože v nás je Ježíš.

A pokud se zeptáte, „Jak se Boží záměr sdílet se o tento zážitek (znát se a těšit se ze sebe sama) vztahuje k Boží lásce,“ odpověď zní: Boží láska se projevuje právě v tom, že Božím záměrem je sdílet tento zážitek s námi. Boží láska se projevuje v tom, jak se Bůh nasazuje, aby se s námi dělil o poznání své slávy a o ra-

dost z ní. Když Jan říká, že Bůh je láska (1 J 4,8.16), má tím na mysli, že Boží přirozeností je dělit se o radost ze své slávy, dokonce i když Ho to stojí život Jeho vlastního Syna.

Znamená to, že Boží záměr projevoval svou slávu a naše potěšení z této slávy jsou v dokonalém souladu. Pokud se z něčeho netěšíte, neprojevujete takové skutečnosti dostatečnou čest. Bůh tedy není dostatečně oslaven tím, že se o Něm ví; je oslaven tím, když Ho známe a máme z Něj tak hluboké potěšení, že se pak v celém našem životě zrcadlí, jak nesmírně cenný pro nás je.

Když Ježíš zdůrazňoval svou roli v tom, jak nám dával poznat Boha a jak nám předával Boží radost, řekl dvě skutečnosti:

◆ *Otce nikdo nezná, jen Syn a ten, komu by ho Syn chtěl zjevit. (Mt 11,27)*

A dále řekl:

◆ *Toto jsem vám pověděl, aby moje radost byla ve vás a aby vaše radost byla naplněna. (J 15,11)*

Jinými slovy, Otce známe, když známe Syna, a z Otce se radujeme, když se radujeme z Jeho Syna. Ježíš nám dává možnost podílet se na Jeho poznání Boha a na tom, jak se sám z Boha těší.

Ve světě je to pak vidět nejen na společných zapálených bohoslužbách každou neděli dopoledne – což jsou jistě velmi cenné chvíle – ale především na změnách v našem vlastním životě. Ježíš řekl:

◆ *Tak ať vaše světlo září před lidmi, aby uviděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci, který je v nebesích. (Mt 5,16)*

Světlo, které září skrze naše skutky a vede lidi k Bohu, a nikoli k nám, pak poukazuje na Boží slávu, na to, jak je pro nás Bůh nesmírně cenný.

Probíhá to asi následovně: Pokud je Boží sláva pokladem našeho života, nebudeme si ukládat poklady na zemi, ale budeme vše používat k šíření Boží slávy. Nebudeme chamtivě shromažďovat, ale budeme překypovat štěrností. Nebudeme toužit po chvále od lidí, ale při chválení Boha budeme na sebe úplně zapomínat. Nebudeme ovládání hříšnými, smyslnými žádostmi, ale přímo u kořene je odřízneme mocí zaslíbení, které ční vysoko nad každým takovým potěšením. Nebudeme v sobě pěstovat zraněné ego, chovat zášť, ani v sobě živit pomstychtivého ducha, ale vydáme vše Bohu a budeme žehnat těm, kdo nás nenávidí. Každý hřích totiž pochází z toho, když selháváme v postoji, že Boží sláva není naším největším životním pokladem. A proto je třeba projevovat pravdu a hodnotu Boží slávy zcela zásadním, viditelným způsobem – pokorným, obětavým životem zaměřeným na službu Bohu, při kterém je pro nás zdrojem veškerého našeho uspokojení Boží sláva.

Jak lidé začínají vnímat tuto slávu a jsou jí proměňováni

Nyní postoupíme k otázce, jak lidé mohou začít vnímat Boží slávu a jak je to může proměňovat. Zásadní odpověď nám dává apoštol Pavel ve 2. Korintským 3,18–4,6, kde říká: „A my všichni, spatřující s odhalenou tváří Pánovu slávu jako v zrcadle, jsme proměňováni v týž obraz, od slávy k

slávě, jako od Pána Ducha.“ Když spatřujeme slávu Pána, jsme proměňováni od jednoho stupně slávy k dalšímu stupni slávy. Bůh takto proměňuje lidi k obrazu svého Syna, aby tak zrcadlili slávu Boží. Abychom byli proměňováni způsobem, který přináší slávu Bohu, máme pohled upřen na Pánovu slávu.

Jak se to stane? (A nyní se posouváme blíže k tomu, jak se naše téma týká kázání.) Pavel vysvětluje, jak nám zazářila Pánova sláva.

◆ *Je-li však naše evangelium zahaleno, je zahaleno těm, kteří hynou. Jim, nevěřícím, bůh tohoto věku oslepil myšlení, aby jim nevzešlo [zde je naplnění 2 K 3,18] světlo evangelia slávy Krista, jenž je obrazem Božím. (2 K 4,3–4)*

Pánovu slávu vidíme nejjasněji a nejjasněji v evangeliu, a to natolik, že Pavel je označuje jako „světlo evangelia slávy Krista“. Což znamená – a plyne z toho obrovské uplatnění pro naše kázání – že pokud v této dispenzaci nemůžeme vidět slávu Pána přímo, jak ji uvidíme při Jeho příchodu na oblacích, vidíme ji velmi jasně prostřednictvím Jeho slova. Evangelium je poselství zaznamenané slovy. Je zde určitý paradox – slyšíme slova a pak vidíme slávu. Proto Pavel říká, že Kristovu slávu vidíme nejen očima, ale také ji vnímáme ušima. „*Víra je tedy ze slyšení zvěsti a zvěst skrze slovo Kristovo*“ (Ř 10,17); Kristovu slávu tedy vidíme skrze slyšení a slyšení je skrze evangelium o Kristu.

Uvažujme, jak se to projevilo v životě proroka Samuela. „*V oněch dnech bylo Hospodinovo slovo vzácné a vidění nebylo*

24 ZÁPAS O DUŠI

obvyklé“ (1 S 3,1) – podobně jako dnes, kdy lidé nevidí Boží slávu a netěší se z ní. Ale Bůh pak vzbudil nového proroka. A jak se mu Bůh objevil? Stejně jako se objeví vám a vašemu lidu. V 1. Samuelově 3,21 je uvedeno: „*Hospodin se nadále ukazoval v Šílu, neboť v Šílu se Hospodin zjevil Samuelovi Hospodinovým slovem.*“ Bůh se zjevoval svým slovem. A právě tak i naši lidé uvidí Boží slávu a právě tak budou proměněni. Stanou se z nich lidé, kteří budou dávat dalším na vědomí Boží slávu. A Pavel nám říká, že ono slovo, které zjevuje Boží slávu nejjasněji, je evangelium (2 K 4,4).

Jasná výzva k jásání nad výkladem Božího slova

Tím se dostávám k závěrečnému bodu, který se týká radosti a nadšení z výkladového kázání. Je-li tedy Božím záměrem, abychom Jeho slávu ukazovali ve světě – a tuto slávu ukazujeme, protože jsme proměňováni tím, že ji známe a těšíme se z ní – a známe ji a těšíme se z ní, protože vidíme slávu Pána. A tuto slávu vidíme nejjasněji v evangeliu Kristovy slávy, a toto evangelium je poselstvím, jež je světu předáváno slovy – z toho tedy vyplývá, že je Božím záměrem, aby kazatelé slova evangelia vysvětlovali a radovali se z nich. A právě tomu říkám nadšení (či jásání) nad výkladem Božího slova.

Záleží na každém slovu. Jedná se o výkladové kázání, protože na evangeliu je tolik skutečností, které přímo volají po výkladu (objasnění, vyjasnění, vysvětlení, otevření, zobrazení). Vidíme to,

když se zaměříme na pět základních rozměrů poselství evangelia.

1. Evangelium je poselství o *historických událostech*: o životě, smrti a vzkříšení Ježíše Krista. Tyto události je třeba jasně předkládat prostřednictvím důkladného výkladu textu.
2. Evangelium je poselství o tom, čeho bylo těmito událostmi *dosaženo* ještě předtím, než jsme my sami cokoli zažili či dokonce než jsme existovali: byla naplněna dokonalá poslušnost; bylo zapláceno za naše hříchy; byl odstraněn Boží hněv; Ježíš, který byl ukřižován a vzkříšen, byl ustanoven za Krále celého vesmíru; všichni další vládcí a všechny další autority byly zbaveny moci; bylo dosaženo vítězství nad smrtí. Všechny tyto skutečnosti je třeba jasně předkládat prostřednictvím důkladného výkladu textu.
3. Evangelium je nejen poselství o tom, čeho bylo dosaženo, ale týká se také toho, jak jsou všechny tyto skutečnosti získané Kristem, *zprostředkovány* konkrétním lidem – skrze naše spojení s Kristem, pouze vírou, bez jakýchkoli skutků. Podstatu a dynamiku víry je tedy třeba lidem jasně předkládat prostřednictvím důkladného výkladu desítek biblických pasáží.
4. Evangelium je poselství o *dobrých věcech*, které se na nás nyní vztahují, protože vše, čeho Kristus dosáhl na kříži, je na nás v Kristu uplatněno: Bůh je k nám nyní jen milosrdný, místo aby se na nás hněval (smíření); v Kristu jsme počítáni za spravedlivé (ospravedlnění); jsme osvobozeni

od viny a moci hříchu (vykoupení); postupně jsme posvěcováni (posvěcení). Všechny tyto slavné skutečnosti musíme lidem každý týden jasně předkládat – prostřednictvím důkladného výkladu textu.

5. Evangelium je poselství o *samotném slavném Bohu*, který je naším konečným, věčným Pokladem. „*Chlubíme se také Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista, skrze něhož jsme nyní přijali usmíření*“ (Ř 5,11). Evangelium, které kážeme, je ‚evangeliem slávy Kristovy, který je obrazem Božím‘ (2 K 4,4 B21). Jestliže naše evangelium nesměruje k tomuto cíli – k cíli těšit se ze samotného Boha, a ne jen z Jeho darů odpuštění, věčného života a záchrany z pekla – pak nekážeme ‚evangelium Boží slávy v osobě Ježíše Krista‘ (2 K 4,6). Naším konečným cílem je znát Boha a těšit se z Něj. Jak jsme si ukazovali na začátku, právě proto jsme byli stvořeni – aby se Bůh s námi mohl sdílet o poznání sebe sama a radost ze sebe sama. Právě tak nám Bůh projevuje svou lásku. A právě to nám zajistil Kristův kříž. Všechny tyto skutečnosti je třeba z Písma (2 Tm 3,16-17; Ř 15,4) jasně předkládat prostřednictvím důkladného výkladu textu, aby lidé byli vyživováni tím nejlepším a nevybranějším nebeským pokrmem.

Výklad textu je zásadní, protože evangelium je poselství, které k nám přichází prostřednictvím slov. A Bůh věci ustanovil tak, aby lidé viděli slávu Kristovu – „*Kristovo nevystižitelné bohatství*“ (Ef 3,8) – ve

slovech evangelia. K tomu jsme tedy povoláni: abychom otevírali jednotlivá slova, věty a odstavce Písma a mluvili o „slávě Krista, který je obrazem Božím“.

A tím se konečně dostáváme k druhému důležitému výrazu ve slovním spojení „nadšení (či jásání) z výkladového kázání“. Běda nám, jestliže takové evangelium vykládáme bez radosti, bez nadšení, bez jásání – tedy bez radosti nad pravdou, kterou vysvětlujeme. Když Pavel ve 2. Korintským 4,5 říká: „*Neboť nehlásáme sami sebe, nýbrž Ježíše Krista, Pána, a sebe jako vaše otroky pro Ježíše,*“ používá zde výraz *keryssomen* – hlásáme Krista jako Pána, zvěstujeme Krista jako Pána. *Keryx* – kazatel, zvěstovatel, hlasatel (1 Tm 2,7; 2 Tm 1,11) – musí lidem podat vysvětlení, pokud lidé poselství nerozumí (může zde tedy být zahrnuto vyučování). Ale hlasatel se od filozofa, písaře, opisovače a učitele liší v tom, že je hlasatelem zprávy – a v našem případě je hlasatelem nekonečně dobré zprávy. Nekonečně cenné zprávy. Té nejlepší zprávy na celém světě.

Stvořitel vesmíru, který je slavnější než kdokoli jiný a po němž máme toužit více než po jakémkoli jiném pokladu na zemi, se zjevil v Ježíši Kristu proto, aby Boha všichni poznali a aby se z Něj všichni těšili – každý, kdo se vzdá své vzpurnosti, přijme od Něj odpuštění vykoupené krví a přijme jeho Syna jako Spasitele, Pána a Poklad svého života.

Bratři, pokud jde o hodnotu evangelia, neobelhávejte druhé nějakým jednotvárným, fádním, bezvýrazným vystupováním či projevem. Výklad té nejslavnější skutečnosti je sám nanejvýš slavný.

26 ZÁPAS O DUŠI

Pokud při kázání neprojevujeme nadšení – autentické nadšení, nadšení ze srdce – vypovídáme tím o hodnotě evangelia cosi chybného, mylného. Nepřipusťte, abyste nějakým fádním tónem hlasu či výrazem tváře, nebo svým životem nějak dávali najevo, že evangelium třeba ani není tím evangeliem slávy Kristovy, jež nám přináší to největší uspokojení. Kéž tedy Bůh mezi vámi vzbudí generaci kazatelů, z jejichž výkladového kázání bude jasně zřetelné, jak majestátní je Bůh, takových kazatelů, kteří budou projevovat nadšení, protože mohou kázat o tak majestátním Bohu!

Poznámka autora:

Dejte si pozor, abyste neříkali „To ale nefunguje“, a pak se neobrátili k jiným technikám, takže byste způsob, jakým Bůh

proměňuje lidi, nechali být. I když je třeba možné měnit lidi jinými způsoby a prostředky než jen tak, že uvidí slávu Pána v Božím slově, bude to pak změna, která přináší slávu Kristu? Ne každá změna totiž přináší slávu Kristu. Pavel uvádí toto varování na začátku 2. Korintským 4,3: „*Je-li však naše evangelium zahaleno, je zahaleno těm, kteří hynou.*“ Jinými slovy, Pavel připouští, že evangelium každého nepromění. Ti, kteří „hynou“, nevidí v evangeliu žádnou Boží slávu. Ale Pavel kvůli tomu nehodlá nijak svůj přístup měnit. A neměli bychom jej měnit ani my. ■

*Společně za evangelium
(konference, rok 2006)*

Louisville, Kentucky, USA

Překlad: Jan Janča, 2012,

www.TouhaPoBohu.cz

UKÁZKA Z KNIHY

CHLÉB Z NEBE

Stan Evers

V úvodu ke knize *Kristus v knize Exodus* se píše: „*V této knize je mým cílem odemknout pokladnici Exodu pomocí novozákonických klíčů. Přeji si, abyste v knize Exodus viděli Pána Ježíše Krista, perlu veliké hodnoty.*“

Putující Židé si odpočinuli v Élimu, kde bylo „*dvanáct vodních pramenů a sedmdesát palem*“ (Ex 15,27). Příliš brzy však slyšeli Boží příkaz, aby se vydali dál do horké, nepřívětivé pouště, kde jim zanedlouho došly zásoby jídla. Tehdy Izraelité reptali proti svému vysvoboditeli Mojžíšovi. Začaly se jim sbíhat sliny, když po-

mysleli na to, jak v Egyptě „*sedávali nad hrnci masa*“ a „*jídávali chléb do sytosti*“. Zapomněli na časté bití a pokořující otroctví a zveličovali občasná pozhánání. Jejich vůdce je musel varovat před nebezpečím trestu od Boha (Ex 16,8). Boží reakce na reptání Izraelitů byla překvapivá: „*Já vám sešlu chléb jako déšť z nebe*“ (Ex 16,4). Bůh posílal každý den manu, bez výjimky, celých čtyřicet let. Pokrm se objevoval jako „*drobné lupínky, cosi jako drobné jíní na zemi*“ a „*byl jako semeno koriandru, bílý, a chutnal jako medový koláč.*“ Bůh ve své štědrosti přidal k chle-

bu křepelky (v. 13). Pán odpověděl na reptání slitováním.

Náš nebeský Otec

Bůh nebes miluje svůj lid, přestože si Jeho laskavost nezaslouží. Je to náš nebeský Otec, který se stará o všechny naše potřeby. Péče, kterou Bůh svému lidu poskytl na poušti, je pozoruhodnou ilustrací Ježíšova učení:

◆ *Proto vám pravím: Nedělejte si starosti o svůj život, o to, co budete jíst a co budete pít, ani o své tělo, o to, co si obléknete. Není život víc než pokrm a tělo víc než oděv? Pohleďte na nebeské ptáky: nesejí, nežnou ani neshromáždí do stodol, a váš nebeský Otec je živí. Což vy nejste o mnoho cennější než oni? ... Jestliže tedy Bůh tak obléká polní trávu, která dnes je a kterou zítra hodí do pece, nebude tím spíše oblékat vás, malověrní? (Mt 6,25–30)*

Bůh, který v nehostinné poušti každý den po čtyřicet let zázračně sytil přes dva miliony Židů manou a křepelkami, se o nás dovede postarat ve všemožných situacích, do kterých se ve svém životě dostaneme. Mana se objevovala každý den, mimo sabatu (soboty), a stejně tak Bůh dává v pravý čas vše, co potřebujeme, ačkoli nedává vždy to, co chceme. V Pánu Ježíši Kristu máme „mocného velekněze“, který zaslibuje z „trůnu milosti... pomoc v pravý čas“ (Žd 4,16).

Hlad duše

Existuje však závažnější hlad, než ten tělesný – hlad duše po Božím odpuštění a po Boží přítomnosti. To je ten hlad, kte-

rý nás nutí hledat „především jeho království a spravedlnost“ (Mt 6,33). Ježíš mluvil o tomto hladu poté, co nasýtil 5 000 lidí pěti bochníky a dvěma rybami:

◆ *Já jsem chléb života; kdo přichází ke mně, nikdy nebude hladovět, a kdo věří ve mně, nikdy nebude žíznit. (J 6,35)*

On je opravdový chléb z nebe, mana pro hladové duše (verše 32–33). Tak tedy, Ježíš nám dává v Janovi 6 klíč k odemčení duchovního významu many na poušti.

Ježíš se prohlásil za chléb života hned poté, co Židé žádali větší zázrak, než který učinil Mojžíš na poušti, když dal Izraeli manou (verš 30). Tito Židé viděli, jak Ježíš nasýtil 5 000 lidí, ale trvali na tom, aby Ježíš učinil něco ještě velkolepějšího. Bohužel si prazvláštních darů cenili víc než štědrého Dárce. Ježíš připomněl svým kritikům, že mana pocházela od Boha, nikoliv od Mojžíše (verš 32), a pak na ně naléhal, aby nehladověli po darech, ale po Něm samotném (od verše 35 dál). Kristus, „chléb života“, je dar od Boha, který je tak úžasný, že dokonce veliký apoštol Pavel musel hledat správná slova, kterými by ho popsal: „Bohu budiž vzdán dík za jeho nevystižitelný dar“ (2 K 9,15).

Mana z nebe

V Janovi 6 uvedl Ježíš několik poučných rozdílů mezi chlebem na poušti a Jím, opravdovým chlebem.

1. Chléb pro věčný život.

Chléb pro 5 000 a mana na poušti byl „pokrm, který hyne“; brzy okoral a nebyl k jídlu. Mana přes noc začala zapáchat a zčervivěla. V pátek ráno dal Hospodin

dvoudenní příděl a zázračně zachoval přes noc porci určenou pro sabat. Kristus sám je „pokrm zůstávající k životu věčnému“ (verš 27, NS). Sytí nesmrtelnou duši, nejenom umírající tělo. Lidé tráví tolik času, energie a peněz, aby si nakoupili jídlo pro své tělo a zažili prchavá potěšení tohoto života. „*Pracujte... pro pokrm zůstávající k životu věčnému,*“ říká Ježíš.

Stejně jako Židé museli sbírat denní příděl many, i my se musíme namáhat, abychom získali duchovní manu. Spasení je Boží dar. Tento dar přijímáme, když čteme Jeho slovo, posloucháme kázání, hledáme Ho v modlitbě, litujeme svých hříchů a spoléháme se na Krista. Ten, kdo je líný a nestará se o svou duši, bude hladovět, stejně jako hladověli na poušti ti, kdo nehledali Boží dary.

2. Chléb pro svět

V Janovi 6,32–33 se Kristus označuje za „pravý chléb z nebe, ... který sestupuje z nebe a dává život světu.“ Proč Ježíš říká, že je „pravý chléb“? On není pouze hmota jako mana, On je živá osoba. Tento chléb žije! Křesťanství je více než víra v nějaké učení nebo vykonávání jakýchsi rituálů; je to poznání Ježíše Krista, Syna Božího. Mana poskytla potravu jedné skupině (Židům) na jednom místě (na poušti) po omezenou dobu (čtyřiceti let) – pak ustala. „Pravý chléb ... dává život světu.“ On je pokrm pro kohokoliv, kdo k Němu přijde bez ohledu na etnický původ nebo společenské postavení. I dnes je Ježíš ten „pravý chléb“ stejně tak, jako jím byl před 2 000 lety, kdy chodil po ulicích Galileje.

3. Chléb, který uspokojí navždy

Kristus zdůrazňuje další kontrast: „*Já jsem chléb života; kdo přichází ke mně, nikdy nebude hladovět, a kdo věří ve mně, nikdy nebude žíznit*“ (verš 35). Židé, kteří jedli manu a pili vodu ze skály, brzy znovu pocítili hlad a žízeň, zatímco Ježíš dává uspokojení, potěšení, radost a pokoj, které pokračují i po smrti a trvají navždy. Mana celých čtyřicet let Židy nezklamala; Kristus, „chléb života“, nikdy nezklame. Křesťané nikdy nehladoví a nikdy nežízní, protože Kristus uspokojuje jejich potřeby; jen stále ještě „*hladovějí a žízní po spravedlnosti*“ (Mt 5,6), protože chtějí Pána znát lépe.

4. Chléb k jídlu

Ve verši 51 jsou důležitá slova, která jsou rozvedena ve verších 53–58: „*Kdo jí tento chléb, živ bude navěky.*“ Klíčové slovo je „jí“. Každý hladový Žid na poušti musel pravidelně jíst křepelky a manu, aby nezemřel. A my, jako jednotlivci, také jíme Kristovo tělo a pijeme Jeho krev: „*Ježíš jim řekl: Amen, amen, pravím vám, nebudete-li jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v poslední den. Neboť mé tělo je pravý pokrm a má krev pravý nápoj*“ (verše 53–55). Ježíš nemluvil o doslovném jedení a pití Jeho těla a krve. Taková představa byla odporná pro každého Žida se špetkou sebeúcty (Lv 17,10–12). Nemluvil ani o Večeři Páně, která ještě nebyla ustanovena. Pomocí obrazného jazyka zdůrazňoval spojení s Ním skrze víru. Jídlo je základem výživy, a stejně tak víra je základem

dem osobní zkušenosti s Kristem. Nejenže o NĚm víme, ale věříme také, že díky NĚmu jsou nám odpuštěny hříchy a dostáváme od NĚj věčný život. Máme věčný život, protože Kristus je v nás.

Abychom udrželi svůj vztah s Kristem při síle, denně se sytíme Kristem, tak jako Izraelité denně jedli manu. Všimněte si přítomného času v Janovi 6,54.56: „Kdo jí a pije“. Mana „chutnal[a] jako medový koláč“ (Ex 16,31). Je pro vás Kristus a Jeho slovo sladší než med (viz Ž 19,10, Ž 119,103, Ez 3,3)?

Mana přestala padat, jakmile Židé vstoupili do Kenánu. Kristus, nebeská

mana, nás v nebi plně uspokojí. Pak již nebude existovat žádná nepohodlí a nebezpečí: „Ten, který sedí na trůnu, bude přebývat mezi nimi. Nebudou už nikdy hladovět ani žíznit, slunce ani horko je nespálí, neboť je bude pást Beránek, který je uprostřed trůnu. Povede je k pramenům živých vod a Bůh jim setře každou slzu z očí“ (Zj 7,15–17; B21). ■

Úryvky ze 7. kapitoly vybral Stan Evers. Kniha Kristus v knize Exodus vyšla letos v nakladatelství Poutníkova četba.

STUDIUM BIBLE

JEŽÍŠ A „MOUDROST“ V KNIZE PŘÍSLOVÍ

–pst–

Úvod

Nedávno jsem se zúčastnil týdenní biblické konference, jejímž hlavním námětem byla kniha Přísloví. Mnoho času a pozornosti se věnovalo „ženě“, jež se v této knize nazývá *moudrost*. Rozbor a výklad textu byl intelektuálně precizní. Významy slov a slovíček se pitvaly s „chirurgickou přesností“. Chyběla mi však vazba na Pána Ježíše Krista. Ve starozákonních Písmech bychom vždy měli hledat zaslíbeného Krista. Netvrdím, že Ho konkrétně nalezneme v každém verši; vždy Ho však uvidíme v širších textových souvislostech:

- ◆ *Mnohokrát a mnohými způsoby mluvíval Bůh k otcům ústy proroků; v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem*

všeho a skrze něhož stvořil i věky.

(Žd 1,1–2)

Duch svatý, který v nás přebývá, je přece naším nejvyšším rádcem ve výkladu. Jeho úkol v našich srdcích, pokud jde o pochopení Písma, je mimo mnohé jiné tento:

- ◆ *Až přijde Přímluvce [Duch svatý], kterého vám pošlu od Otce, Duch pravdy, jenž od Otce vychází, ten o mně [Kristu] vydá svědectví. (J 15,26)*

Starý i Nový zákon jsou o Bohu. Oba zákony jsou především o Ježíši Kristu a spásě v NĚm. Je však mezi nimi zásadní rozdíl. Starý zákon je ve své podstatě **slib nově smlouvy milosti**, jenž je zachycen fyzickými i abstraktními předobrazy Krista, všech a všeho co s Kristem souvisí. Nový zákon je ve své podstatě **naplněním tohoto starozákonního slibu v duchovní**

skutečnosti, Kristu, a Jeho nové smlouvě milosti. Fyzický Boží lid, Izrael, je předobrazem, slibem duchovního Božího lidu, církve, bez ohledu na etnický původ. Stará, mojžíšovská smlouva, ač byla dána Izraelitům z milosti, neobsahovala ani zrno milosti, protože litera zabíjí; byla slibem, předobrazem nové Kristovy smlouvy milosti. Tak bychom mohli pokračovat dlouho. Tato oblast by si zaslouhovala zvláštní úvahu. Když čte a zkoumá Starý zákon člověk, kterému srdce přetéká myšlenkami o Spasiteli Ježíši Kristu, jak mu Duch Boží vnukl, neměl by spouštět ze zřetele Ježíšova slova:

- ◆ *Zkoumáte Písma a myslíte si, že v nich máte věčný život; a Písma svědčí o mně. (J 5,39)*
- ◆ *Potom začal od Mojžíše a všech proroků a vykládal jim to, co se na něho vztahovalo ve všech částech Písma. (Lk 24,27)*
- ◆ *Řekl jim: „To jsem měl na mysli, když jsem byl ještě s vámi a říkal vám, že se musí naplnit všechno, co je o mně psáno v zákoně Mojžíšově, v Prorocích a Žalmech.“ (Lk 24,44)*

Jestli má Pán Ježíš Kristus pravdu, a jistě ji má, potom by i kniha Přísloví měla nějakým způsobem ukazovat nebo směřovat k našemu Spasiteli. Výklad Písma (hermeneutika) není vždy snadný. Jedno ze základních pravidel výkladu je, že **méně jednoznačné, méně jasné texty, musíme vyložit texty jednoznačnými**, které popisují tutéž událost z jasnějšího úhlu pohledu.

Bible je napsána různými literárními způsoby, tj. žánry. Jsou to příběhy, histo-

rie, vyprávění, poezie, básnické obrazy, apokalyptická podobenství, proroctví, chvalořečení, chvalozpěvy, epištoly (dopisy, jež autoritativně vyučují, napravují, povzbuzují) atd. Každý biblický text musí být čten a chápán z hlediska žánru, ve kterém je napsán. Biblický žánr by měl vždy ovlivnit náš výklad. Jestliže si tento základní předpoklad osvojíme, potom se povětšinou (ne vždy) vystříháme nesprávnému porozumění jistého biblického textu. Bezesporu, individuální výklad bývá ovlivněn subjektivním chápáním a teologickou soustavou, kterou interpret/vykladač vyznává.

Aby nedošlo k nedorozumění, že v následujícím pojednání příliš zduchovňuji, musím objasnit, jak chápu obrazný jazyk. Naprosto věřím, že všechny biblické žánry, i ty, které především používají obrazný jazyk, zprostředkovávají konkrétní doslovnou pravdu, která je jistě ještě intenzivnější, než její obrazy a stíny. Jen malá ukázka několika textů vztahujících se k poslednímu soudu, tedy věcem budoucím:

- ◆ *Hospodinův meč je samá krev a od tuku je mastný, je od krve jehněčí a kozlí, od tuku z beraních ledvin. Neboť Hospodin má obětní hod v Bosře, v zemi edómské veliké obětní porážení. Klesnou zároveň jednorozci i býci a tuři, jejich země bude zpita krví, jejich prach nasákne tukem. Je to den Hospodinovy pomsty, rok odplaty v soudní při Sijónu. (Iz 34,6–8)*
- ◆ *Z jeho úst vychází ostrý meč [slovo], aby jím pobíjel národy; bude je pást železnou berlou. On bude tlačit lis plný*

vína trestajícího hněvu Boha všemohoucího. (Zj 19,15)

- ◆ ...bude je pást železnou berlou, jako hliněné nádoby je bude rozbíjet (Zj 2,27)

Atd., atp. Jak tedy? Spálí Bůh protivníky své církve, což jsou všichni vně Krista, ohněm? Nebo slovem? Nebo je rozseká úplně zkrvavěným mečem tak, že jejich zem bude prosáklá krví? Nebo je propasíruje v lisu na víno? Anebo je roztříští jako hliněné nádoby železnou berlou? Nezaměšnávejme se příliš a zbytečně obrazy jazyka, které nás dovedou výlučně ke spekulacím a nepochopení podstatného. Pochopme, že všechny jazykové obraty vyjadřují jasnou, konkrétní, zřejmou pravdu, která se v historii, v čase a prostoru jednou vyplní. V tomto případě tu, že Boží nepřátelé budou navěky vyloučeni, jako kozlové od ovcí odděleni, z budoucích dějin Božího lidu. Konkrétnost a „naddoslovnost“ těchto obrazných veršů je hrozivá, protože všichni rozumíme děsu ohně, zkrvaveného meče, rozdrčení lisem nebo roztříštění železnou tyčí. Nikdo však dnes neporozumí a nepředstaví si hrůzu skutečného Božího soudu, ve kterém Bůh navěky oddělí všechny bez Krista, aniž by použil fyzický oheň, zkrvavěný meč, lis na víno nebo železnou berlu. V tom tajuplném neznámu vězí více pravdy, než nám nabízí „pouhá doslovnost“ jevů vezdejšího světa.

Na druhé straně biblický žánr, jenž popisuje historické události, nepotřebuje prakticky žádný výklad. Texty jsou jednoznačně jasné, protože se staly doslovně v čase a prostoru:

- ◆ *Anděl řekl ženám: „Vy se nebojte. Víím, že hledáte Ježíše, který byl ukřižován. Není zde; byl vzkříšen, jak řekl. Pojd'te se podívat na místo, kde ležel. ...“ (Mt 28,5–6)*

Ježíš byl vzkříšen doslovně, v těle, protože v hrobě zbyla plátina i šátek. Kdyby měli Židé a Římané nainstalovanou průmyslovou televizní kameru, viděli by na ní vzkříšeného Pána Ježíše Krista v těle:

- ◆ *Po něm přišel Šimon Petr a vešel do hrobu. Uviděl tam ležet lněná plátina, ale šátek, jímž ovázali Ježíšovu hlavu, neležel mezi plátny, nýbrž byl svinut na jiném místě. (J 20,6–7)*

Kromě toho si na Krista v časoprostorové historii sáhl nevěřící Tomáš:

- ◆ *Potom řekl Tomášovi: „Polož svůj prst sem, pohleď na mé ruce a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nepochybuji a věř!“ Tomáš mu odpověděl: „Můj Pána a můj Bůh.“ (J 20,27–28)*

Vzkříšený Pán Ježíš nebyl žádný duch. Následující verš není žádný básnický obraz, je to ta nejkrásnější holá historie, protože taková konkrétní (ne obrazná) těla budeme mít jednou všichni, kdo jsme pokřtěni do Krista:

- ◆ *Podívejte se na mé ruce a nohy: vždýt jsem to já. Dotkněte se mne a přesvědčte se: duch přece nemá maso a kosti, jako to vidíte na mně. (Lk 24,39)*

Když jsme si tedy částečně přiblížili výkladová pravidla, pojd'me k jádru naší úvahy:

Moudrost v knize Přísloví

Jedni teologové ztotožňují moudrost, obzvláště z 8. a 9. kapitoly knihy Přísloví,

s Kristem. Stačí si tyto dvě kapitoly přečíst, a není možné nevidět Krista. Ano, mají jistou pravdu, Krista zde nelze přehlédnout. Jeho atributy, Jeho podstatné, neodlučitelné vlastnosti, jsou v ženě *moudrosti* zřejmé.

Jiní tento výklad odmítají. Kristus nemůže být žena, Kristus nemůže být první stvoření, to bychom potom souhlasili se Svědky Jehovovými. Ano, také tito mají jistou pravdu, Kristus nebyl stvořen, Kristus není žena.

Osobně věřím, že ženu *moudrost*, zosobněný duchovní abstraktní princip z knihy Příslaví nemůžeme ztotožnit s Kristem samotným. Přesto, tato zosobněná *moudrost* jasně a prorocky ukazuje na Krista. Podívejme se blíže na tento text (Př 8,22–36), jenž je bez pochyb napsán v poetickém, chvalozpěvném žánru:

◆ *Hospodin mě vlastnil jako počátek své cesty, dříve než co konal odedávna. Od věků jsem ustanovena, od počátku, od pravěku země. Ještě nebyly propastné tůně, když jsem se zrodila, ještě nebyly prameny vodami obtěžkány. Když ještě byly hory ponořeny, před pahorky jsem se narodila. Ještě než učinil zemi a všechno kolem a první hroudy pevniny, když upevňoval nebesa, byla jsem při tom, když vymezoval obzor nad propastnou tůň, když seshora zavěšoval mračna, když sílily prameny propastné tůně, když kladl moři jeho meze, aby vody nevystupovaly z břehů, když vymezoval základy země, byla jsem mu věrně po boku, byla jsem jeho potěšením den ze dne a radostně si před ním hrála v každý čas. Hraji si na*

jeho pevné zemi; mým potěšením je být s lidskými syny. Nyní tedy, synové, slyšte mě: Blaze těm, kdo dbají na mé cesty. Slyšte napomenutí a buďte moudří; nevyhýbejte se tomu! Blaze člověku, který mě poslouchá, bdí u mých dveří den ze dne a střeží veřeje mého vchodu. Vždyť ten, kdo mě nalézá, nalezl život a došel u Hospodina zalíbení. Kdo hřeší proti mně, činí násilí své duši; všichni, kdo mě nenávidí, milují smrt. (Př 8,22–36)

Kdo zde vynáší tak závažné výroky? *Moudrost* dokonce mluví i v první osobě jednotného čísla. Může vůbec *moudrost* mluvit? V biblickém poetickém žánru nesmíme být ztročeni doslovností textu. Básník může všechno. Není uvězněn ve svěrací kazajce „doslovnosti“, která stejně nemůže být nikdy stoprocentní. I „doslovný“ jazyk je jeden vodopád idiomů, přirovnání, rčení, frází, a obrátů. Básník právě tou jazykovou nesvázaností a metaforou zprostředkovává naprosto konkrétní „doslovná“ sdělení. V Příslaví je *moudrost* zosobněna ženou. Zkuste si jen cvičně dosadit ve výše uvedeném textu za *moudrost* Krista a uvidíte, jak hutný smysl tyto verše budou dávat. To ale vzápětí způsobí nepřehlédnutelné a nepřeslechnutelné námitky:

Nemůžeme za ženu dosadit Krista. Je to přece muž! Kristus se nemůže zrodit ani narodit! Je od věků jako Otec a Duch svatý.

Tak namítají ti, kdo jsou spoutáni „doslovností“, kteří nevidí poetičnost jazyka. Mluvcím v tomto textu je přece *moudrost* zosobněná ženou. V poetic

kém jazyce *moudrost* může bez problémů mluvit, protože je zosobněním jistěho abstraktního pojetí — koncepce. Například hřích je také abstraktní pojem a může být zosobněn:

◆ *Což nepřijmu i tebe, budeš-li konat dobro? Nebudeš-li konat dobro, hřích se uvelebí ve dveřích a bude po tobě dychtit; ty však máš nad ním vládnout. (Gn 4,7)*

Kdybych měl sdělení přijmout doslovně, jak bych vysvětlil, že se hřích uvelebil ve dveřích a dychtí jako lidská bytost? A přece, poetický literární žánr se tak může vyjadřovat, aby zprostředkoval konkrétní ponaučení, které je dokonce i srozumitelnější než literární „doslovnost“. V dalším příkladu se vzájemně líbají *milosrdenství* a *věrnost*, *spravedlnost* s *pokojem*, jakoby byly osobnostmi:

◆ *Setkají se milosrdenství a věrnost, spravedlnost s pokojem si dají políbení. (Ž 85,11)*

Nebo se podívejme, jak v eře, ve 36litrové nádobě na sypké látce, jako je obilí, sedí *Svévole*:

◆ *Otázal jsem se: „Co je to?“ Odvětil mi: „To se objevuje éfa,“ a dodal: „Tak to bude s nimi vypadat v celé zemi.“ A hle, pozvedlo se olověné víko, a tam uvnitř éfy sedí jakási ženština. Řekl mi: „To je Svévole,“ mrštil jí do éfy a přiklopil otvor olověným poklopem. (Zach 5,6–8)*

Básník může zosobnit do „ženy“, a nejen do ženy, jak *moudrost* a *svévůli*, tak jakoukoliv jinou věc nebo abstraktní princip. Poetické zosobnění je celkem snadné rozpoznat. Jestliže pisatel přiřkne lidské vlastnosti nějaké neživé věci nebo abs-

traktnímu pojmu, potom hovoříme o zosobnění. V češtině už jen tím, že podstatným jménům přisuzujeme rod, částečně zosobňujeme. Kolik z nás mluví třeba se svým autem, jako by to byla osoba? Jestliže si pročteme prvních devět kapitol knihy *Přísloví*, neunikne nám, že hlavní roli zde hraje *moudrost*. Tato *moudrost* ve skutečnosti není v žádném případě osoba, ale abstraktní pojem Boží, vrcholné, duchovní kvality, jenž je zosobněn ženou. Proto v básnickém žánru může pronikavě volat na ulici, náměstích a nárožích, proto může být objímána, proto ji můžeme nazvat svou sestrou, což dokazuje, že je fiktivní, smyšlenou ženou, která ale zprostředkovává zcela konkrétní, nefiktivní, nesmyslné, životadárné ponaučení, jež ukazuje na Krista:

◆ *Moudrosti řekni: „Jsi moje sestra“, rozumnost nazvi svou příbuznou, (Př 7,4)*

Žena *moudrost* není Kristus, je o Kristu, představuje Krista, je archetypem, symbolickým vzorem, praobrazem Krista. Ježíš přece říká, že Písma se na Něho vztahují, že o Něm svědčí a píší. Žena *moudrost* je naplněna v Nové smlouvě v Kristu. Žena *moudrost* je starozákonní slib, Kristus je její novozákonní naplnění. V následujícím textu (Př 9,1–5) zosobnění *moudrosti* poukazuje bez jakýchkoliv pochyb na Pána Ježíše Krista; každý jmenovaný atribut se týká Krista, přestože v tomto textu není o Kristově jménu ani zmínka:

◆ *Moudrost si vystavěla dům, vytesala sedm sloupů. Porazila dobytče, smísila víno a prostřela svůj stůl. Vyslala své dívky, volá na vrcholu městských vy-*

šin: „Kdo je prostoduchý, ať se sem uchýlí!“ Toho, kdo nemá rozum, zve: „Pojďte, jezte můj chléb a pijte víno, které jsem smísila.“ (Př 9,1–5)

Žena *moudrost* je archetypem, praobrazem Krista, není však Kristus. Portrét přece není totožný s portrétovanou osobou. Ve Starém zákonu je mnoho archetypů, pravzorů Krista. Jedním z nich je např. král David. Těsně před posledním soudným dnem bude veliké soužení celého Božího lidu, armageddon. Bůh však svůj lid vytrhne ze soužení ke Kristu. Opět, David je David, David není Kristus. Přesto, David ve Starém zákoně zobrazuje slíbeného Krista. Naplnění tohoto archetypu, praobrazu Krista je novozákonní Kristus sám:

◆ „Běda, bude to veliký den, bez obdoby, čas soužení pro Jákoba, ale bude z něho zachráněn.“ „V onen den, je výrok Hospodina zástupů, zlomím jeho jho na tvé šiji a zpřetrhám tvá pouta. Nebudou už sloužit cizákům, budou sloužit Hospodinu, svému Bohu, a Davidovi, svému králi, kterého jim vzbudím.“ (Jr 30,7–9)

Nadto, v tomto verši je Jákob archetypem, praobrazem, všech v Kristu, tedy celého Božího lidu, celé církve. Jestliže vezmeme v úvahu, že praobraz je „jen“ slib, archetyp, a ne naplněná skutečnost sama, potom bychom neměli mít potíže s tím, že *moudrost* v Přísloví je fiktivní žena, a naplněná skutečnost je muž Ježíš, a Bůh Kristus. Rovněž bychom se nemuseli pozastavovat nad tím, že *moudrost* v Přísloví 9,1–5 vyslala své *dívky*, jež nejsou ničím jiným než praobrazem, arche-

typem Božího lidu, jenž svědčí o Boží slávě. Totéž platí o dalších předobzrazech v tomto textu jako *dům*, *sedm sloupů*, *dobytče*, *víno*, *stůl*, *chléb*. Vidíte, a v Jeremjášovi byl praobrazem Božího lidu Jákob! Kdybychom přitáhli „doslovnost“ za vlasý, *dívky* by odpovídaly Božímu lidu více, protože církev je nevěsta...!? Jde-li o poetické chvalořečení, nemůžeme „doslovně“ spoléhat na shodu mluvnického rodu mezi obrazem a skutečností, mezi typem a antitypem, obzvláště když jeden z nich představuje abstraktní pojem a druhý konkrétní osobu.

Vraťme se k veršům, které jakoby naznačují, že *moudrost* je Bohem stvořena jako první, proto nemůže ukazovat na Krista, proto ani nemůže představovat slíbeného Krista.

Nejprve tento verš:

◆ *Hospodin mě vlastnil jako počátek své cesty, dříve než co konal odedávna.* (Př 8,22)

V hebrejském originálu je použito sloveso קָנָה *qanah*. To má následující významy: dostat, obdržet, získat, tvořit, koupit, vlastnit, mít, ovládat, znát... Hebrejsko-anglická meziřádková bible překládá *qanani* jako *vlastnil*. Když ale půjdeme do řecké Septuaginty, potom je toto sloveso přeloženo jako ἐκτίσέ, *ektise*, což je *stvořil*. Z pětadvaceti překladů různých biblí, které mám v e-Swordu, překládají jen dvě, Septuaginta a NET Bible, toto sloveso jako *stvořil*, B21 jako *zplodil*, ISV International Standard Version jako *udělal*. NET má dalekosáhlé vysvětlivky, proč. Myslím, že tudy cesta nevede. Logika je dobrý sluha, ale špatný pán, přesto si do-

volují tvrdit, že Bůh nemohl moudrost stvořit, jakoby ji od počátku sám neměl. Kdyby nevládnul moudrost odvědy, pak by nebyl ve všech svých attributech, ve všech svých vlastnostech neomezený. Ve zbývajících 21 překladech je toto sloveso přeloženo jako *vlastnil, měl, byla jsem* atp.

Námítka, že moudrost byla stvořena a nebyla věčnou Boží vlastností, nahrává Svědkům Jehovovým, kteří moudrost z Přísloví doslovně ztotožňují s Kristem, jenž byl údajně prvním stvořením před vším ostatním. Ti se opírají o tyto, již zmíněné texty:

◆ *Hospodin mě vlastnil jako počátek své cesty, dříve než co konal odedávna. Od věků jsem ustanovena, od počátku, od pravěku země. Ještě nebyly propastné tůně, když jsem se zrodila, ještě nebyly prameny vodami obtěžkány. Když ještě byly hory ponořeny, před pahorky jsem se narodila. (Př 8,22–25)*

Byla opravdu *moudrost* ustanovena, zrozena a narozena? Jestli z literárního žánru poetického chvalozpěvu chceme vyvozovat teologické axiomy, potom bychom se museli vzdát také trojjediného osobního Božího věčného bytí, Jeho trojjediného Božství, Jeho trojjediné svaté hlavy na základě těchto textů:

◆ *On je obraz Boha neviditelného, prvorozený všeho stvoření. (Ko 1,15)*

◆ *Andělu církve v Laodikeji piš: Toto praví ten, jehož jméno jest Amen, svědek věrný a pravý, počátek stvoření Božího: (Zj 3,14)*

Jestliže *moudrost* z Přísloví není totožná s Kristem, jakože není, potom ji ale nesmíme od Krista úplně odlučovat, proto-

že *moudrost* je zosobněný abstraktní pojem, je to archetyp, praobraz Krista, je to slib. A Kristus sám je osobní, Božské vyplnění daného starozákonního slibu.

Jak tedy vysvětlíme údajné „stvoření“ *moudrosti* a Krista? Použijme následující výkladový princip, hermeneutiku. Chápejme obraznou řeč v nedoslovném významu. To je zásada, kterou se musíme řídit, jestliže text je napsán v poetickém, apokalyptickém nebo někdy i ve chvalozpěvném žánru. Interpretace biblických textů vyžaduje, abychom si vždy uvědomili, což není tak nesnadné, v jakém literárním žánru jsou napsány. Mnoho vykladačů, včetně mne, způsobilo mnoho škody tím, že chápali obrazný jazyk v doslovném významu. Jestliže budeme chápat, že *moudrost* v Přísloví 8 a 9 je Kristus sám, potom budeme mít potíže vysvětlit, že Kristus nebyl stvořen. Ti, kdo jsou nakloněni k doslovnému výkladu, budou mít zase nesnáze vysvětlit, jak to, že *moudrost* je žena. Podobně nemůžeme brát doslovně, že Kristus je prvorozený nebo počátek stvoření. Slova *ustanovila, zrodila, narodila, prvorozený, počátek stvoření* neurčují doslovnou, první generaci Božího tvoření; určují pomocí obrazného jazyka konkrétní vyvýšené, vysádní, privilegované postavení. „Prvorozený syn“ neznamená, že se první narodil, ale že má výsady prvorozeného syna, čemuž starozákonní Židé dobře rozuměli.

Biblický poetický jazyk, a ještě více to platí o apokalyptickém jazyku, je jistá forma obrazotvornosti. Ta představuje něco, o čem víme, že je doslovně nepravdivé, lépe neskutečné. Zosobnění věcí

36 ZÁPAS O DUŠI

nebo abstraktních principů je klasický prvek obrazotvornosti, někdy až fantastičnosti. Sám Hospodin používá obrazotvorný jazyk:

◆ *Hospodin pravil: „Cos to učinil! Slyš, prolitá krev tvého bratra křičí ke mně ze země...“ (Gn 4,10)*

Krev přece nemůže křičet, namítl by doslovní „literalisté“. Ale v tomto případě se i ten nejdoslovnější interpret Písma skryje za obrazný jazyk. Nebo se podívejme, jak žalmista zosobňuje světlo a věrnost, aby byly jeho osobními průvodci k Božímu přibytku:

◆ *Sešli své světlo a svoji věrnost; ty ať mě vedou, ty ať mě přivedou k tvé svaté hoře, k přibytku tvému. (Ž 43,3)*

Tyto zosobněné abstraktní principy jsou „jen“ archetypy, praobrazy, jež jsou novozákonně naplněny nikým menším než samotným Duchem svatým, jenž jediný přivádí do Božího domu, do Božího přibytku. A tak podobně, *moudrost* v Příslloví 1–9, není žádná konkrétní žena. Je to duchovní Boží podstata, Boží atribut, který bez pochyb ukazuje na Krista, protože Písma svědčí o Kristu. Cílem Příslloví je vyvýšit Boží *moudrost* a potažmo, na této straně kříže, i Pána Ježíše Krista:

◆ *Vy však jste z Boží moci v Kristu Ježíši; on se nám stal moudrostí od Boha, spravedlností, posvěcením a vykoupením. (1 K 1,30)*

Šel bych ještě dál. Krista poznáváme, protože v nás sídlí Duch svatý, který je v Novém zákoně nazván Duchem Božím, Duchem pravdy a Duchem moudrosti. Podle následujícího verše poznáváme Krista působením Ducha moudrosti, te-

dy působením Ducha svatého, protože jen On, Duch svatý, svědčí o Kristu:

◆ *Prosím, aby vám Bůh našeho Pána Ježíše Krista, Otec slávy, dal **ducha moudrosti** a zjevení, abyste ho poznali (Ef 1,17)*

Příslloví 1–9 je blahořečení Boží moudrosti. Hospodin jistě nezaložil zemi prostřednictvím fiktivní ženy jménem *moudrost*. Moudrost je přece věčnou, nedílnou vlastností trojjediného Boha, bez ní by nemohl ani tvořit:

◆ *Hospodin **moudrostí** založil zemi, nebesa upevnil rozumností. (Př 3,19)*

U stvoření byl celistvý Bůh, jinak to ani nemůže být:

◆ *Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo byl Bůh. To bylo na počátku u Boha. **Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest. (J 1,1–3)***

◆ *Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Země byla pustá a prázdná a nad propastnou tůňí byla tma. Ale nad vodami vznášel se **duch Boží**. (Gn 1,1–2)*

Závěr

Na závěr bych chtěl dodat, že rozpoznání biblického literárního žánru jistě obsahuje jistou dávku subjektivity, jednostranného pohledu na daný text. Tomu se ale žádný vykladač Písma nemůže vyhnout. Rozhodnutí, zda budeme jistý biblický text chápat doslovně nebo obrazně, vyžaduje, na první pohled, stejnou míru subjektivity. Jsem přesvědčen, že v žádném případě nejsou všechna interpretační stanoviska výslovně jen subjektivní povahy. Duch svatý nám postupně, pro-

gresivně, opakováním jistých paralel odhaluje Boží pravdu. Čím více se budeme výkladem Písma zabývat, čím více budeme vidět vztažnost textů různých biblických knih a úryvků, tím snáze poznáme, zda máme text chápat obrazně nebo doslovně. V podstatě žádná biblická pravda

nestojí osamoceně, ale je potvrzena dalšími texty. Ty jsou často napsány jinými autory, kteří mohou používat odlišný literární žánr. Veškeré Boží Písmo musí být v souladu, protože bylo vdechnuto jedním autorem, Duchem svatým. Ten nám jej odhaluje a dává porozumění. ■

HISTORIE

DOPIS ÚTĚCHY MANŽELCE

Guido de Brèse

Milost a požehnání našeho dobrého Boha a nebeského Otce a láska Jeho Syna, našeho Spasitele Ježíše Krista, s tebou, má nejdražší.

Kateřino Ramonová, moje drahá a milovaná ženo a sestro v našem Pánu Ježíši Kristu, tvoje utrpení a smutek poněkud kazí radost a štěstí mého srdce, a tak píšu tento dopis, abych nás oba utěšil, a obzvláště tebe, která jsi mě vždy milovala vřelou láskou, a protože se to tak líbí Pánu, že jsme od sebe odděleni. Prožívám tvůj smutek z našeho odloučení silněji než svůj vlastní. Bojím se, aby se to Boha nedotklo, a proto se modlím, aby ses tím přespříliš netrápila. Když sis mě brala, věděla jsi, že si bereš smrtelného muže, jenž si není jist svým životem. Přesto se Bohu líbilo dovolit nám, abychom spolu strávili sedm let a měli pět dětí. Pokud by si Pán přál, abychom spolu žili déle, zařídil by to. Jemu se to však takto nelíbilo, a proto ať se děje Jeho vůle.

Vzpomeň si nyní, že jsem neupadl do rukou nepřátel pouhou náhodou, ale skrze prozřetelnost mého Boha, který vše řídí a vládne všem věcem, těm nej-

menším stejně jako těm největším. To nám dokazují i Kristova slova: „*Nebojte se. I všechny vlasy na vaší hlavě jsou spočteny. Neprodávají se dva vrabci za haléř? A ani jeden z nich nepadne na zem bez vůle vašeho Otce. Vy jste cennější než mnoho vrabců.*“ Tato slova božské moudrosti řfkají, že Bůh zná počet mých vlasů. Jak by mi mohl někdo ublížit, aniž by to přikázal a dopustil Bůh? Dokud je Bůh Bohem, nemohlo by se to stát. Proto prorok říká, že ve městě nenastane zlo, aniž by jednal Hospodin (Ámos 3,6).

Mnozí svatí, kteří žili před námi, se ve svých souženích a trápeních povzbuzovali tímto učením. Josef, jehož bratři prodali a jenž byl odveden do Egypta, říká: „*Vy jste proti mně sice zamýšleli zlo, Bůh to však zamýšlel k dobru, aby vykonal to, co je dnes, aby zachoval při životě početný lid.*“ (Gn 50,20). Také David to zažil, když ho Šimeí proklínal. Stejně to bylo i s Jóbem a mnoha dalšími.

A proto také evangelisté píšou tak pečlivě o utrpeních a smrti našeho Pána Ježíše Krista a dodávají: „*Toto všechno se stalo, aby se naplnilo, co o něm bylo na-*

38 ZÁPAS O DUŠI

psáno. "To samé by se mělo říkat o všech Kristových údech.

Je pravda, že lidský rozum se staví proti tomuto učení a odolává mu, jak jen může. Sám jsem to velmi citelně zažil. Když jsem byl zatčen, říkal jsem si: „Nemělo nás cestovat tolik najednou. Zradil nás tamten nebo onen. Nemělo se to vůbec stát.“ Byl jsem přemožen takovými myšlenkami, dokud můj duch nebyl pozdvižen při rozjímání o Boží prozřetelnosti. Potom se v mém srdci rozhostil velký klid. Naučil jsem se říkat: „*Můj Bože, Ty jsi způsobil, že jsem se narodil v době Tebou určené. Po celý život jsi mě zachovával a chránil před velkými nebezpečími a ze všech jsi mě zachránil, a pokud teď přišla hodina, kdy mám opustit tento život a jít k Tobě, ať se děje Tvá vůle. Nemohu utéct z Tvých rukou. I kdybych mohl, neudělal bych to, protože je pro mě štěstím plnit Tvou vůli.*“ Tyto myšlenky mé srdce znovu rozveselily.

A proto se modlím, má drahá a věrná družko, aby ses připojila k mým díkům Bohu za to, co udělal. Protože On nedělá nic, co není správné a velmi spravedlivé, a ty bys měla věřit, že je to k mému dobru a mému pokoji. Viděla a pocítila jsi mou námahu, kříž, pronásledování a utrpení, kterými jsem prošel, a dokonce jsi na nich měla podíl, když jsi mě doprovázela na cestách během trvání mého vyhnanství. Nyní můj Bůh napřáhl ruku, aby mě přijal do svého požehnaného království. Smím Ho spatřit dříve než ty, a pokud si to Bůh bude přát, budeš mě následovat. Naše odloučení není navěky. I tebe Pán přiví-

tá, aby nás znovu spojil v naší hlavě, Ježíši Kristu.

Toto není pravé místo našeho přebývání – to je v nebi. Toto je jen místo naší cesty. Proto toužíme po své opravdové zemi, kterou je nebe. Toužíme být uvítáni v domě našeho nebeského Otce, uvidět našeho Bratra, Hlavu a Spasitele Ježíše Krista, spatřit vznešenou společnost patriarchů, proroků, apoštolů a mnoha tisíců mučedníků, do jejichž společnosti, doufám, budu přijat, až dokončím své dílo, kterým mě pověřil můj Pán, Ježíš Kristus.

Modlím se, má nejdražší milovaná, aby tě rozjímání o těchto věcech povzbudilo. Zvaž, jakou poctu ti Bůh prokázal, když ti dal manžela, který byl nejen služebníkem Božího Syna, ale jehož Bůh uznal za hodného koruny mučedníků. Je to pocta, jakou Bůh nikdy neudělil ani andělům.

Jsem šťastný. Mé srdce je naplněno lehkostí a v mém utrpení mu nic nechybí. Jsem tak pln hojnosti bohatství mého Boha, že mám dost pro sebe a všechny, ke kterým můžu mluvit. Modlím se tedy k mému Bohu, aby ke mně, svému vězni, nepřestával být laskavý. Ten, kterému důvěřuji, mě vyslyší, protože ze zkušenosti vím, že nikdy neopustí ty, kdo v Něj věří. Nikdy bych si nepomyslel, že Bůh bude tak laskavý k takovému ubožákovi jako jsem já. Pociťuji věrnost mého Pána Ježíše Krista.

Zažívám teď to, co jsem jiným kázal. A musím vyznat, že jsem při svých kázáních mluvil o věcech, které nyní prožívám, jako když slepý člověk mluví o bar-

vách. Od chvíle, co jsem se stal vězněm, jsem získal více a naučil se více než za celý svůj předešlý život. Jsem ve velmi dobré škole: Duch svatý mě neustále inspiruje a učí mě, jak v této bitvě používat zbraň. Na druhé straně je tu Satan, nepřítel všech Božích dětí. Je jako rozzuřený řvoucí lev. Neustále mě obklopuje a hledá, jak by mě zranil. Ale Ten, jenž řekl: „Nebojte se, já jsem přemohl svět,“ mě činí vítězem. A už vidím, jak Pán podrobuje Satana pod mé nohy, a cítím Boží moc, která se dokonává v mé slabosti.

Na jedné straně mi náš Pán dovoluje pociťovat mou slabost a malost, vždyť jsem jen nepatrná nádoba na zemi, velmi křehká, a bude mě pokořovat až do úplného konce, aby všechna sláva vítězství byla dána Jemu. Na druhé straně mě posiluje a utěšuje neuvěřitelným způsobem. Mám více klidu než nepřátelé evangelia. Jím, piju a odpočívám lépe než oni. Drží mě ve velmi tvrdém vězení, bezútěšném, temném a ponurém. Toto vězení je známo pod pochmurným jménem „Brunain“ (černá díra). Vzduchu je tu nedostatek a páchne. Na nohách a na rukách mám železa, velká a těžká. Jsou pro mě neustávající peklem, drásají mé údy až na holé kosti. Náčelník mi přichází kontrolovat železa dvakrát až třikrát denně. Bojí se, abych neuprchl. Předě dveřmi vězení jsou tři hlídky, které mají čtyřicet mužů.

Navštěvuje mě také Monsieur de Hamaide. Přichází se na mě podívat, aby mě potěšil a vyzval k trpělivosti, jak říká. Přichází však po večeři, poté, co mu víno stoupne do hlavy a s plným žaludkem. Umíš si tedy představit, co je to za úte-

chu. Vyhrožuje mi a říká, že pokud se ukáže, že mám v úmyslu utéct, nechá mi řetězem připoutat krk, tělo a nohy, abych nemohl pohnout ani prstem, a říká ještě mnoho věcí podobného ražení. Ale přes to všechno – můj Bůh neodní má své sliby, utěšuje mé srdce a naplňuje mne spokojeností.

Protože se události takto vyvinuly, zapřísahám tě, má drahá sestro a věrná žena, abys ve svém soužení nacházela útěchu u Pána a abys Mu odevzdala svá trápení. On je manželem věřících vdov a otcem ubohých sirotků. Nikdy tě nepustí – o tom tě mohu ujistit. Chovej se jako křesťanská žena, věrná v bázni Boží, jak jsi vždycky byla, cti svým dobrým životem a slovy učení Božího Syna, které kázal tvůj manžel.

Vždycky jsi mě milovala velikou láskou, a proto se modlím, abys tuto lásku dále předávala našim malým dětem, vyučuj je známosti našeho pravého Boha a jeho Syna Ježíše Krista. Buď jim otcem i matkou a dbej, aby poctivě užívaly toho mála, které ti Bůh dal. Pokud ti Bůh dopřeje a dovolí žít po mé smrti s našimi dětmi jako vdova, bude to dobré. Jestli to nepůjde a budou chybět prostředky, najdi si dobrého muže, věrného a Boha se bojícího. Pokud budu moci, napíšu našim přátelům, aby na tebe dali pozor. Myslím, že tě nenechají v nouzi. Až si mě Pán k sobě vezme, pokračuj ve své práci. Máš naší dceru Sáru, která brzy vyroste. Bude ti dělat společnost a pomůže ti překonávat problémy. Utěší tě ve tvých souženích a Pán bude vždy s tebou. Pozdrav mým jménem naše dobré přátele a ať se za mě

40 ZÁPAS O DUŠI

modlí k Bohu, aby mi dal sílu, slovo, moudrost a schopnost trvat na pravdě Božího Syna do konce a do posledního dechu mého života.

Sbohem, Kateřino, má nejdražší milovaná. Modlím se ke svému Bohu, aby tě utěšil a dal ti spokojenost v Jeho dobré vůli. Doufám, že mi Bůh dal milost, abych ti dokázal napsat takovým způsobem, který tě v tomto ubohém světě potěší. Nech si tento dopis na mou památku. Ne-ní napsán dobře, jak bych si přál, ale tak, jak to dokážu. Pozdravuj ode mě mou dobrou matku. Doufám, že jí budu moct utěšit dopisem, bude-li si to Bůh přát. Také pozdrav moji dobrou sestru. Ať předloží svá soužení Bohu. Milost s tebou.

Ve vězení, 12. dubna 1567

Tvůj věrný manžel, Guy de Brès, služebník Božího slova ve Valenciennes, nyní vězeň pro Božího Syna tamtéž. ■

O šest týdnů později byl Guido pro svou reformovanou víru oběšen.

Guido de Brès (1522–31. května 1567) byl valonský pastor a teolog, student Jana Kalvína a Theodora Bezy v Ženevě. Narodil se v Monsu, v hrabství Hainaut v jižním Holandsku, a byl umučen ve Valenciennes (dnes v severní Francii) ve věku 45 let. De Brès sestavil a vydal Valonské vyznání víry známé jako Belgické vyznání (1561), které je stále používané reformovanými církvemi v Belgii a Holandsku.

BYLA NOEMOVA POTOPA CELOSVĚTOVÁ NEBO JEN MÍSTNÍ?

– www.gotquestions.org –

Pasáže, které v Bibli hovoří o této potopě, se jasně vyjadřují, že to byla potopa globální, celosvětová. Genesis 7,11 říká, že: „*vytryskly všechny prameny veliké propasti a nebeské průduchy se otevřely*“. Genesis 1,6-7 a 2,6 popisuje přírodní a životní prostředí před potopou a vypadá to, že bylo výrazně odlišné od toho dnešního. Na základě těchto a jiných biblických popisů se dá dojít k závěru, že zemi v té době obklopoval nějaký vodní baldachýn, vodní „nebesa“. Mohlo to znamenat vrstvu vodních par nebo i vodní prstence, podobně jako je má třeba planeta Saturn. Voda z atmosféry potom byla spolu s vrstvami podzem-

ních vod uvolněna na zemi (Gn 2,6), což vedlo ke globální potopě.

Verše, které nejzřetelněji ukazují rozsah potopy, se nachází v Gn 7,19–23:

- ◆ *Voda se na zemi vzdouvala stále mohutněji, až přikryla všechny vysoké hory pode vším nebem. A když byly hory přikryty, vzedmula se voda ještě o patnáct loktů. Veškeré tvorstvo na zemi, vše, co se hýbe, zahynulo – ptactvo i dobytek, zvěř i veškerá havěť hemžící se po zemi, i všichni lidé. Vše, co mělo v chřipí dech života, vše, co žilo na souši, pomřelo. Bůh smetl všechny živé tvory z povrchu země. Vše od člověka až po dobytek, drobnou havěť*

i nebeské ptactvo bylo smeteno ze země. Zůstal jen Noe a ti, kdo s ním byli v arše. (Gn 7,19–23)

V uvedeném oddíle se nejen několikrát opakuje slovo „vše“, ale je zde také uvedeno, že voda „přikryla všechny vysoké hory pode vším nebem“, „když byly hory přikryty, vzdmula se voda ještě o patnáct loktů“ a že „veškeré tvorstvo na zemi, vše, co se hýbe, zahynulo.“ Tento popis zcela jasně odpovídá globální potopě, která pokryla celou zemi. Můžeme rovněž usoudit, že pokud by to byla pouze záplava místního rázu, proč by Bůh nařídil Noemovi postavit archu a neřekl mu prostě, aby se přestěhoval a aby zvířata jen migrovala? A proč by Bůh nařídil Noemovi, aby byla archa dostatečně velká, aby se do ní vešly všechny druhy zvířat? Kdyby nešlo o globální potopu, archy by nebylo vůbec třeba.

V 2 Petrovi 3,6–7 mluví o rozsahu potopy i Petr, když říká: „*Tou vodou byl tehdejší svět zatopen a zničen. Totéž slovo udržuje a uchovává nynější nebe a zemi*

pro oheň, který je čeká v den soudu a záhuby bezbožných lidí.“ V těchto verších porovnává Petr „všeobecný“ soud s potopou z Noemových časů a říká, že tehdejší svět byl vodou celý zaplaven. Nadto potopu jako historickou skutečnost přijímala řada dalších biblických pisatelů (Iz 54,9; 1 Pt 3,20; 2 Pt 2,5; Žd 11,7). I Pán Ježíš Kristus věřil, že potopa byla celosvětová, a mluvil o ní jako o symbolu nadcházející zkázy světa, která nastane při Jeho návratu (Mt 24,37–39; Lk 17,26–27).

Existuje řada mimobiblických důkazů, které poukazují na celosvětovou katastrofu, jakou mohla být třeba globální potopa. Na každém kontinentu se našla velká naleziště zkamenělin a velké zásoby uhlí, k jehož vzniku je zapotřebí rychlé zanesení velkého množství vegetace. Na vrcholcích hor po celém světě se našly zkameněliny mořských tvorů. Různé kultury po celém světě vypráví legendy, v nichž se potopa vyskytuje. Všechny tyto skutečnosti, stejně jako řada dalších, jsou důkazem celosvětové potopy. ■

DOPORUČUJEME

VÝZVA K DUCHOVNÍMU ROZLIŠOVÁNÍ

–jk–

Na webových stránkách www.falesne-evangelium.cz publikoval kazatel Bratrské jednoty baptistů z Kuřimi Radek Kolařík seminář Justina Peterse o duchovním rozlišování. Jedná se o tři přibližně devadesátiminutové videonahrávky, v nichž autor učí Boží lid biblickému rozlišování. Jde ke kořenům učení, které stojí za hnutím víry a velmi

jasně dokazuje, že tyto kořeny nejsou zapuštěny v křesťanské ortodoxii, ale ve smrtícím koktejlu pohanského, okultního a mystického náboženství. Toto náboženství používá křesťanský slovník, používá – nebo lépe řečeno zneužívá – Boží slovo a svádí celé zástupy lidí.

Justin Peters při svém vyučování používá množství autentických nahrávek,

videí i literatury a krok za krokem odhaluje falešné doktríny, falešné projevy a nebiblickou teologii uzdravování. Můžeme tak vidět učení hlavních protagonistů hnutí víry v celé jeho převrácenosti.

Jistě nebudeme daleko od pravdy, když řekneme, že snad každý křesťan v naší zemi přišel nějakým způsobem do kontaktu s falešným učením, které je Justinem Petersem tak jasně odhaleno. Z vlastní zkušenosti ale víme, že zdaleka ne každý křesťan je schopen takové učení rozpoznat, jako falešné ho odmítnout a distancovat se od něj. Přestože nás Boží slovo na tolika místech a důrazně vybízí k rozlišování, mnoho křesťanů v naší zemi svou lhostejností raději volí *účasť na zlých skutcích* kazatelů jiného evangelia (2 J 11), než aby poslechli jasná slova Písma a *nedali se žádným způsobem od nikoho oklamat* (2 Te 2,3).

Věříme, že vyučování Justina Peterse přispěje k tomu, aby slovo pravdy, evangelium, v naší zemi rostlo a neslo hojně ovoce. Jako následovníci Jana Husa si musíme opět zamilovat pravdu, hledat ji, naslouchat jí, učit pravdě a bránit ji až do smrti. Jenom tak může tento národ znovu dojít k Boží milosti skrze pokání a víru v Pána Ježíše Krista. ■

Z webových stránek:

Justin Peters

Tento seminář není zamýšlen jako osobní útok na kohokoliv. Jak sám název napovídá, jedná se o výzvu pro církve k tomu, aby začala používat schopnost rozlišování. Tento seminář by se mohl velice snadno jevit jako útok na charismatiky či

boj proti nim. Tak tomu ale není. V otázce fundamentálních principů a zásad ortodoxního křesťanství se mnou charismatici souhlasí, jakožto s člověkem, který se řadí k denominaci Jižních baptistů (Southern Baptist). Nejsem charismatikem, ale nejsem ani anticharismatikem. Hnutí víry však někdy znevažuje, snižuje a dokonce popírá některé z fundamentálních pravd, které nemohou být v žádném případě relativizovány (tato skutečnost je zachycena i v mém semináři, především ve 2. a 3. části). Můžeme říci, že všichni stoupenci hnutí víry jsou charismatici, ale ne všichni charismatici jsou stoupenci tohoto hnutí. Dokonce někteří pastoři z řad charistiků, kteří přišli na mé semináře, na nich nenašli téměř nic, s čím by nesouhlasili. V malých, okrajových otázkách víry se jako věřící v Pána Ježíše nemusíme shodnout, můžeme mít různé názory, a přesto se můžeme nazývat bratry a sestrami v Kristu. Když však dojde na pilíře křesťanské víry, pak nám nezbyvá nic jiného, než se spojit ve věrné obraně.

Doposud jsem měl možnost tento seminář vyučovat ve sborech nejrozličnějších velikostí ve dvaceti pěti amerických státech a v osmi dalších zemích. Ať už se jednalo o jakkoliv velký sbor, vždycky se našel někdo, kdo za mnou přišel a sdílel se mnou, jak buď on sám nebo osoba jemu blízká, byli nepříznivě ovlivněni hnutím víry. Toto hnutí si velice alarmujícím způsobem nachází cesty i do baptistických sborů. Jedna matka, jejíž syn trpí svalovou dystrofií, mi nedávno řekla: „*Justine, od chvíle, kdy byla mému synovi diagnostikována tato nemoc, jsem se ob-*

viňovala za jeho stav. Bylo mi totiž řečeno, že kdybych měla dostatek víry nebo kdybych svého syna dostatečně milovala, zajisté by byl uzdraven. Nyní si poprvé ve svém životě uvědomuji, že nejsem za jeho nemoc zodpovědná.“ Právě pro lidi jako je tato žena vyučuji seminář o hnutí víry a stavím na příslušných pravdách Božího slova.

Je třeba říct, že ne všechno, co učitelé hnutí víry hlásají, je špatné. Některé části jejich učení jsou pravdivé a právě to činí jejich učení tak nebezpečné. Jedná se o dobře zabalený padělek pravého evangelia – padělek, který vypadá velmi dobře, ale stále je jen falešným evangeliem. Tento seminář slouží k tomu, aby vnesl světlo a porozumění do tohoto složitého a nejasného problému.

◆ *Vybízím vás, bratři, abyste si dávali pozor na ty, kdo působí roztržky a pohoršení proti učení, kterému jste se*

naučili. Vyhýbejte se jim! Neboť takoví neslouží našemu Pánu Kristu, nýbrž vlastnímu břichu, a úlisnými a líbivými řečmi svádějí srdce bezelstných lidí. (Ř 16,17–18, ČSP)

Tento seminář je biblickou, férovou a úplnou kritikou moderního hnutí víry. Teologie tohoto hnutí dominuje křesťanské satelitní a kabelové televizi a začíná se vkrádat do teologicky více konzervativních, evangelikálních církví. Tento seminář obsahuje desítky audio a videoklipů (primárně video) nejruznějších lídrů hnutí víry, jako jsou například Benny Hinn, Kenneth a Gloria Copeland, Jessie Duplantis, Joyce Mayer, Joel Osteen, Creflo Dollar atd. Forma videonahrávky umožňuje posluchačům, aby na vlastní oči viděli, co tito jednotlivci ve skutečnosti vyučují. Všechno je potom následně porovnáno s Písmem. ■

ZIMNÍ KONFERENCE 2013

RADOSTNÉ SPASENÍ (1 Te 1,1–10)

Konference Zápasu o duši a Poutníkovy čety se z Boží milosti uskuteční

19. ledna 2013 v modlitebně BJB Brno (Smetanova 20, Brno,

www.baptistebrno.cz). Zahájení bude **v 9:30 hod.**

Na konferenci bude představena kniha Ch. H. Spurgeona ***Jedině milost'*** (All of Grace), kterou účastníci obdrží zdarma.

Detailní program a další informace naleznete na internetu nebo vám je na požádání zašleme poštou.

Program pro děti

Pro děti ve věku od 5–11 let bude v průběhu dopoledních i odpoledních kázání připravený biblický program, který bu-

de zajišťovat sestra Irena Zemanová (časopis Kroky, www.kroky.cz).

Přihlásit se můžete do **13. ledna 2013** (nebo do naplnění kapacity sálu) na našich webových stránkách, písemně či e-mailem. Do přihlášky uveďte jméno a příjmení, adresu, e-mail a sbor, který navštěvujete, příp. jména dětí a jejich věk.

Na pokrytí nákladů bude v průběhu konference provedena sbírka.

44 ZÁPAS O DUŠI

Obsah jednotlivých kázání:

Spasení se týká církve (1 Te 1,1-2) – Jaroslav Kernal

První kapitola Pavlova listu do Tesaloniky se zabývá otázkou spasení. List je určen **církvi** v Tesalonice. Spasení a církev patří k sobě. Již u církevních otců nacházíme známou, byť v historii i současnosti stále zneužívanou, myšlenku, že mimo církev není spasení. Církev je skutečně nositelkou evangelia, a tedy spasení, je sloupem a oporou pravdy. Na druhé straně je to jenom evangelium, které dává povstat Kristově církvi, protože zachraňuje lidi od přicházejícího Božího hněvu, přináší jim tedy spasení. Bez spasení, bez evangelia nemůžeme mluvit o církvi.

Podíváme se tedy na to: 1. jak je spasení spojené s církví, 2. v jakém slova smyslu je spasení neoddělitelné od církve a nakonec na to, 3. proč a jak je spasení pro církev věcí naprosto fundamentální, zásadní, nezbytnou.

Spasení začíná vyvolením (1Te 1,3-4) – Pavel Steiger

V této úvaze si objasníme, že všichni vyvolení, Bohem milovaní, proto spasení, patří do církve, do Kristova těla, jsou Kristovými údý. Vyložíme si etymologii slova církev – ekklésia. Vyvolení v Kristu, nemohou nemít činnou, spásnou víru, lásku k bližním, evangelizační nasazení, a naději v Kristu. Ukážeme si, že činná víra jsou skutky v Ježíši Kristu, které nám Bůh připravil. Víra v Ježíše Krista není soukromá záležitost jedince. Komu bylo dáno, kdo byl vyvolený před založením světa, po

tom Bůh vyžaduje více. Dobré skutky nejsou příčinou spásy, ale naopak jsou důsledkem spásy. Toto aktivní chtění, nepochází z přirozeného těla, ale z Boha, který stvořil nového vnitřního člověka. Bez ovoce Ducha je spasení jen přelud.

Spasení je dílem Ducha svatého (1 Te 1,5) – Petr Papež

Jádrem kázání je tvrzení, že spasení je dílem Ducha svatého. Spasení je samozřejmě dokonalým dílem celé Boží trojice, Otce, Syna i Ducha. 1 Te 1,5 se však zaměřuje na Ducha svatého, a tedy i toto výkladové kázání sleduje zejména nezastupitelnou roli třetí osoby Boží trojice při šíření evangelia a obrácení nevěřících lidí.

Pokud má evangelium zasáhnout životy neobrácených lidí, musí být nutně doprovázeno Duchem svatým. Slova evangelia jsou vskutku životadárná, ale pouze v tom případě, že je přináší a aplikuje sám Duch svatý, i když k tomu používá další prostředky. Bez moci Ducha svatého prostě k obrácení dojít nemůže.

Kázání rozebírá působení této moci Ducha svatého při obrácení nevěřících k Bohu. Odpovídá na otázku, co je moc Ducha svatého. Dívá se na projevy moci Ducha svatého, jak v nositelích evangelia, tak i v těch, kterým je evangelium přinášeno, a to v kontextu celé Bible. Všímá si jejích charakteristik, pomocí kterých můžeme odlišit pravé kázání evangelia a pravé obrácení od padělků.

Ducha svatého nemůžeme svázat, ani si nemůžeme nárokovat Jeho moc. Můžeme o ni jen prosit na modlitbách, děkovat za ni a obdivovat ji. Zdůrazňuje tak naši

bezmoc a nedostatečnost a vede nás k chvále našeho Pána za dílo spasení, které je nepochybně dílem Ducha svatého.

Spasení je přijímáno v evangeliu (1 Te 1,6–8) – Lance Roberts

Pavel ve svém dopise Tesaloničanům vyjadřuje svou vděčnost za jejich příkladnou víru a chování, což je dobře vidět z 1 Te 1,6-7. Věřící v Tesalonice v těchto verších povzbuzuje tím, že vyzdvihuje, jakým příkladem se stali ve svém úsilí napodobovat Ježíše Krista. Přestože obdrželi evangelium během značného soužení, nemělo to dopad na jejich radost a věrnost Pánu. Ve skutečnosti to posílilo jejich charakter a dodalo to váhu jejich svědectví. Bratr Lance Roberts nám z této pasáže ukáže, co evangelium vykonává v našem životě, když je přijímáme vírou.

Spasení vede ke zvěstování evangelia (1 Te 1,8) – Daniel Adamovský

Spasení člověka je úžasné Boží dílo, které nikdy nezůstane skryté. Jedním z důkazů je svědectví evangelia, které působí v moci Ducha a od znovuzrozeného křesťana se šíří kupředu po celém okolí. Je to Pánovo slovo, které formulované do dobré zprávy o vzkříšeném Spasiteli zní napříč časem i prostorem. Kde skrze ni dojde k proměně srdce, tam vzniká nový zdroj pro šíření. Evangelium se v proměněném srdci nezastaví, protože dosvědčuje pravdivost naší víry a její jediný zdroj. Jím je Bůh, který podle svého plánu vzkřísil Ježíše Krista, abychom vě-

řili pravdě. A tak nám je evangelium důkazem o věrnosti a milosti Pána naší víry, stejně jako ztracenému světu svědectvím o Božím hněvu vůči lidskému hříchu. Naše víra směřuje k Bohu, a proto evangelium směřuje k člověku, ke každému nekřesťanovi, ale nezbytně i každému křesťanovi. Vždyť to, co ztracený člověk potřebuje slyšet ke své záchraně, znovuzrozený člověk potřebuje slyšet pro růst své víry a ujištění, kým a proč je mu dána. Víra v Ježíše Krista evangeliem působí dovnitř i vně křesťana a nelze ji proto považovat jen za soukromou osobní záležitost. Nakonec tím hlavním důvodem šíření evangelia není záchrana lidí, ale Boží sláva.

Spasení vede k proměně života a učení (1 Te 1,9–10) – Peter Vajda

Spasenie zo samotnej milosti skrze samotnú vieru je veľmi radostné, pretože k nám prichádza ako dar. Nás nestálo žiadnu cenu a žiadnu námahu. Avšak bolo najdrahšie aké mohlo byť, celú cenu za naše vykúpenie platil Boh sám. A to by malo veľmi formovať naše srdce a náš život. Tej zložky nášho spasenia, ktorú predstavuje ospravedlnenie – počítanie všetkých našich hriechov Kristovi na kríži a celej jeho spravodlivosti nám, skrze vieru – sa vieme tak ľahko zmocniť a s takou radosťou ju vierou držať a vyznávať. Ale spása má aj druhú zložku – nové narodenie, obriezka srdca, vnútorná obnova skrze dar a pečať Ducha. Táto zložka spásy je neoddeliteľná od tej prvej. Bud' máme celú spásu – obe zložky – alebo žiadnu spásu. A práve táto druhá

46 ZÁPAS O DUŠI

zložka je viditeľná cez náš život a naše skutky a potvrdzuje prítomnosť spasiteľnej viery v našom srdci, ktorá sama osebe je neviditeľná. I keď celé spasenie, v oboch jeho zložkách, je darom z milosti, v živote poslušnosti viery a nasledovania Krista je už zapojená aktívne aj naša vôľa, a sme to my, kto konáme alebo nekonáme skutky viery, kto prinášame alebo neprinášame ovocie Ducha, kto sa posväcujeme alebo aj neposväcujeme. Telesnému človeku by sa žitie nového života javilo ako neradostné, zväzujúce, obmedzujúce, zákonnícke. Pre kresťana, ktorý je novým stvorením, bude žitie nového

života v poslušnosti viery a v napĺňaní Božej vôle oslobodzujúce a radostné, plnohodnotné a dušu naplňajúce, i keď nie vždy ľahké a nie bez odriekania, pokorovania sa, nie bez utrpenia, nie bez zlyhaní a pádov a pokání. Také bude kráčať po úzkej ceste v očakávaní nádeje večného života, pretože každý, kto má takúto nádej, očisťuje sa. Ochotu, silu, trepezlivosť a vytrvalosť potrebnú k žitiu nového života budeme nachádzať v a čerpať z Boha, ktorý je pravdivý, z jeho zaslúbení, a predsa to budeme my, ktorí z jeho milosti budeme žiť nové životy. ■

Víkend výkladu Písma

EFESKÝM

Dr. Mike Abendroth

2. - 3. listopadu 2012

LEKCE:

- Úvod/Vstupní test
- Efeským z rychlíku
- Kázání (obecně)
- Kázání Efeským
- Efeským 1:3-14
- Příprava osnovy kázání (část 1)
- Efeským 2:1-10
- Příprava osnovy kázání (část 2)
- Efeským 6:1-10
- Otázky a odpovědi

ZÁMĚR/CÍLE:

- Získat přehled o Listu Efeským
- Zpracovat 3 osnovy kázání
- Probrat výkladové kázání obecně
- Motivovat Boží muže k vyučování/kázání Efeským

Jarní
Víkend výkladu
Daniel
1. - 2. března 2013

ČESKÝ
BIBLICKÝ
INSTITUT

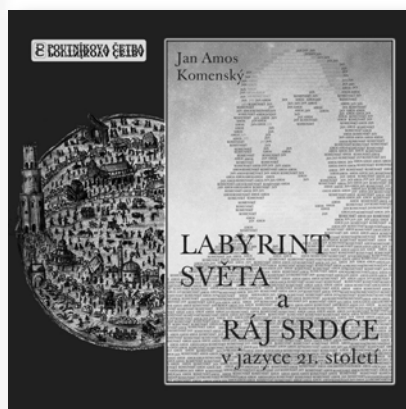
Přihlašte se na stránce

www.cbikromeriz.cz

Nejprodávanější kniha

nakladatelství Poutníkova četba v roce 2011 a 2012 – Komenského
Labyrint světa a ráj srdce v jazyce 21. století

NYNÍ I JAKO AUDIOKNIHA NA CD

Poslechněte si poutavý příběh o tom, jak poutník hledající smysl života projde všechna zákoutí světa, aby nakonec zklamán světem našel v pokoji svého srdce Spasitele Pána Ježíše Krista. Dozvíte se, jaký je rozdíl mezi životem lidí nevěřících a životem těch, kteří odevzdali svůj život Spasiteli Pánu Ježíši Kristu. Celý příběh pro

nás znovu ožívá v moderním, srozumitelném jazyce.

Komenského Labyrint by neměl chybět v žádné knihovně – je ověřený staletími, stále aktuální a rozhodně stojí za přečtení.

Kniha – pevná vazba, 168 stran, formát 156×236 mm, cena 280 Kč.

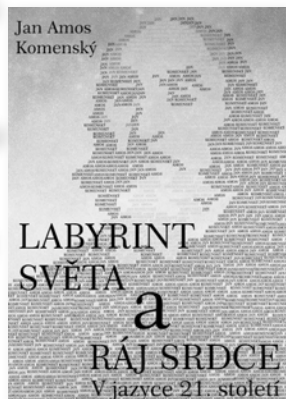
Nyní je možnost zakoupit knihu jako:

Audionahrávku na CD (MP3), cena 150 Kč

nebo

komplet kniha + CD

za zvýhodněnou cenu 323 Kč (sleva 25%).

www.PoutnikovaCetba.cz, Poutnik@PoutnikovaCetba.cz,

tel.: +420 472 741 623

Poutníkova četba, Žandov 85, Chlumec 403 39

**Objednávky časopisu, knih, nahrávek
a své připomínky, názory, náměty nebo články
posílejte na:**

zapasodusi@gmail.com

Nebo na adresu: **Zápas o duši, Veleslavínova 14
400 11 Ústí nad Labem**

Telefon do redakce: (+420) 411 440 021

**Dobrovolné příspěvky posílejte přiloženou složenkou
nebo převodem z účtu. Jako variabilní symbol použijte
číslo uvedené na Vaší etiketě.**

**Číslo účtu: 2600196560 / 2010 (Česká republika)
2600196560 / 8330 (Slovensko)**

www.reformace.cz

Posláním občanského sdružení Reformace.cz je pomáhat jednotlivcům, místním sborům a dalším misijním organizacím naplňovat příkaz Pána Ježíše Krista nést Boží slovo do celého světa a vychovávat učedníky.

Na webu naleznete: stovky nahrávek kázání a vyučování • webový archiv časopisu Zápas o duši • úvahy a vyučování • elektronické knihy • internetový časopis Reformace • staré publikace ke stažení • videa • a další.

**HCJB vysílání v Rádiu 7 (www.radio7.cz)
pondělí 23³⁰–0⁰⁰, středa 17¹⁵–17⁴⁵, čtvrtek 5⁰⁰–5³⁰**

ZÁPAS O DUŠI © vydává Reformace.cz, Hošťálkova 1b, 169 00 Praha 6
IČ: 41605012

Redakce a administrace: Veleslavínova 14, 400 11 Ústí nad Labem
Odpovědný redaktor: Jaroslav Kernal

Redakční rada: Radovan Hynek, Petr Papež, Klára Steigerová, Pavel Steiger, Iva Suchá, Jan Suchý

Číslo 114, vyšlo 15. října 2012, ev. č. MKČR: E 11180

Tiskne Grafotechna print, s. r. o., Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13 – Stodůlky
Vychází čtyřikrát do roka. **NEPRODEJNÉ!**

ISSN 1804-2880